Migracije na Kočevskem v luči priimkov.

Ivan Simonič.

Mešanost kočevskega prebivalstva se nam poleg raznovrstnih drugih faktov osvetljuje tudi v rodbinskih imenih. Imena, ki sem jih proučil iz kočevskega urbarja iz leta 1574., za šest kočevskih naselij iz poljanskega urbarja[1] iz leta 1576., nam kažejo pester mozaik kočevskega prebivalstva, ki je bilo že od nekdaj mešano.

V vsem kočevskem gospodstvu, ki je bilo mnogo obširnejše od sedanjega jezikovnega otoka, ki pa na JJV in SV ni obsegalo vseh sedanjih kočevskih naselij — na S tudi Kukovega ne — na JZ in Z pa več slovenskih in hrvatskih krajev, (od katerih pa se vsi niti ne omenjajo)[2], je imelo 1574. leta 136, odnosno 138 naselij, ker se na dveh mestih po dva kraja Verderb-Verdreng in Mlaka-Breg imenujeta kot skupno naselje, radi česar tudi ni razvidno, koliko posestnikov je spadalo v en in drugi kraj. Sedanja kočevska naselja, ki se nahajajo vzhodno od Črmošnjiško - Poljanske doline in so mladega datuma[2a], so spadala v mehovsko gospostvo, Kukovo v čušperško gospostvo, kočevski jugojugovzhodni sektor šestih naselij pa v poljansko gospostvo. Tako obsega proučavanje priimkov v tem pregledu 142 (144) naselij, od katerih pa jih je z Bilpo vred — ki je sedaj po jeziku čisto slovenska — stalo na sedanjem kočevskem jezikovnem otoku le 131 (133). Ker sem pri tem proučavanju rodbinskih imen naletel na mnogoštevilne urbarske družine, ki so navedene zgolj s krstnim, odnosno krstnim imenom očeta, pri katerih je često ugotovitev njih izvora nemogoča, sem se v glavnem oziral le na priimke.

V posameznih naseljih je bila mešanost in razmerje med Nemci in Slovenci sledeča:

Nove Ložine: le 2 Nosche-ta.	Torej 100%	Slovencev.
Thomas Bartten pri Polomu: le Plesche.	100%	Slovencev.
Žibenj: le Melz.	100%	Slovencev.
Pleš pri Borovcu: Plesche; brez priimka: des Simon Sun.	100%	Slovencev.
Grintovec (nad Kolpo): le Sagar.	100%	Slovencev.
Padova: 2 Slovenca: Mihitsch in Krulicz.	100%	Slovencev.
Bezgovica: le Malner.	100%	Slovencev.

Osilnica:

slov. priimki: Sagar — Darsei (= Držaj) und Sagar — Panitsch — Markhouitsch — Clementschitsch — Steffan und Ossmackh — Thomecz;

nem.: —

brez priimka: des Peter Sun. Vsota 10.

100% Slovencev.

Navedenih osem naselij, od katerih so prva štiri — Thomas Bartten je že davno razseljen — na kočevskem jezikovnem otoku, je imelo zgolj slovensko prebivalstvo.

Spodnje Ložine:

slov.: Urban Pericz, Steffan und Paul Greynner, Michel Nuesche. Vsota 4.

Nem.: Mathes Tschingl. „ 1.

Slovencev 80%, Nemcev 20%.

Knežja Lipa:

slov.: Markho — Mathe und Nicl Schuesteritsch — Lucas Sterbencz — Andre und Blass Sterbencz — Barthlme Lauretitsch — Iuuan Neisitsch und Neusitsch Erben — Peter Lauretitsch — Gregorg Vidasch — Lucas Lauretitsch — Thomas Lauretitsch, Lucas, Thomas und Steffan Lauretitsch — Schuesteritsch — Sterbenicz. Vsota 18.

Nem.: Hanns Wolf — Michl Schmid — Ulrich Verderber — Hanns Osterman und Paul Waldauf — Jacob Thettman — Barthlme Rambs Erben — Hanns Fleckh — Pechar. Vsota 9.

Slovencev 66·7%, Nemcev 33·3%.

Gor. Mačkovec:

slov.: Cosar, Crisse. Vsota 2.

Nem.: Khestner. „ 1.

Slovenskih 66·7%, nemških 33·3%.

Römergrund:

slov.: 2 Khaps-a, Starüienicz. Vsota 3.

Nem.: Fleckh, Rötl. „ 2.

Slovenskih 60%, nemških 40%.

Ponikve:

slov.: Luschar, Lusar, Lisa. Vsota 3.

Nem.: Wrinsskholi, Strüczl. „ 2.

Slovenskih 60%, nemških 40%.

Čačič:

slov.: Mihitsch, Malneritsch. Vsota 2.

Nem.: Khossler.[3] „ 1.

Slovenskih 66·7%, nemških 33·3%.

Ribjek:

slov.: Tomecz, Melchoritsch. Vsota 2.

Nem.: Ulle. „ 1.

Slovencev 66·7%, Nemcev 33·3%.

Bosljiva Loka:

slov.: Thomecz, Wukhouitsch, Michitsch. Vsota 3.
Nem.: Schiller. „ 1.
Ital.: Regoli. „ 1.
Slovenskih 60%, nemških 20%, italijanskih 20%.

Lahinja:

slov.: Mille, Stanitsch, Sterbencz, Roschitsch. Vsota 4.
Nem.: Herbst, Piczl, Schmuczkh. „ 3.
Slovencev 57'4%, Nemcev 42'6%.

Preže:

slov.: 2 Mouerin, Tscherne, Plesche. Vsota 4.
Nem.: Peidtler, Wietrich. „ 2.
Negotova: 2 des Michln Sun. „ 2.
Slovenskih 50%, nemških 25%, negotovih 25%.

Gorenja Nemška Loka:

slov.: Agnitsch, Jackhlitsch. Vsota 2.
Nem.: Thetman. „ 1.
Negotov: Paull des Merthen Sun. „ 1.
Slovenskih 50%, nemških 25%, negotovih 25%.

Travnik:

slov.: Persche, Stanitsch. Vsota 2.
Nem.: Wittinger. „ 1.
Negotova: Urban des Jure Sun, Barthlme des Paulln Sun. „ 2.
Slovenskih 40%, nemških 20%, negotovih 40%.

Trava:

slov.: 2 Schwarsching-a, Achacz. Vsota 3.
Nem.: Kramer, Benkhol. „ 2.
Negotov: Schneider[4] des Steffan Sun. „ 1.
Slovenskih 50%, nemških 33'32%, negotovih 16'66%.

V navedenih 13 naseljih, od katerih se jih deset nahaja na sedanjem kočevskem jezikovnem otoku, so imeli — upoštevajoč le priimke — pretežno večino Slovenci.

Srednja vas pri Travi:

slov.: Wogrin, Wagrin. Vsota 2.
Nem.: Knauss, Widerwoll. „ 2.
Slovencev 50%, Nemcev 50%.

Klamaw:

Slovenec: Melchoritsch. Vsota 1.
Nemec: Schaffer. „ 1.

Rigelj:

Slovenec: Samide. Vsota 1.
Nemec: Jakhe. „ 1.

Luža:

Slovenec: Cosar. Vsota 1.
Nemec: Herbst. „ 1.

Prežulje:

slov.: Khrabat. Vsota 1.
Nem.: Schmid. „ 1.
Negotov: des Mathe Sun. „ 1.
Slov.: 33'3%, nem.: 33'3%, negot.: 33'3%.

Srednja Bukova gora:

slov.: 2 Gerle-ta, Wogrin. Vsota 3.
Nem.: 2 Khump-a, Thetman. „ 3.
Slovencev 50%, Nemcev 50%.

Ribnik:

slov.: Jurman Stanitsch. Vsota 2.
Nem.: Ramb, Striczl. „ 2.
Slovencev 50%, Nemcev 50%.

Dolenja Topla Reber:

slov.: Ramor, Mische, Pericz. Vsota 3.
Nem.: Strauss, Herbst, Ramb. „ 3.
Slovencev 50%, Nemcev 50%.

Mačkova vas:

slov.: 2 Cosar-ja, Chrise, Schilschackh (= Selščak po dr. Brezniku), Krakher. Vsota 5.
Nem.: 3 Khestner-ji, Stimpfl, Herbst. „ 5.
Slovencev 50%, Nemcev 50%.

Planina pri Travi:

slov.: Poye. Vsota 1.
Nem.: Osswald. „ 1.
Negot.: des Cristan Sun. „ 1.
Slovenskih 33'3%, nemških 33'3%, negotovih 33'3%.

Belica:

slov.: Louatsch, Krulitsch, Papes, Martintetsch, Janschicz, Schagar. Vsota 6.
Nem.: 2 Reinschall-a, Wolf, Sirge, Schmidt, Scherzer. „ 6.
Slovenskih 50%, nemških 50%.

V navedenih enajstih naseljih, ki spadajo razen Belice, Planine in Klamawa, ki več ne obstoja, v kočevski jezikovni otok, so bili po priimkih Slovenci in Nemci v ravnotežju.

Črmošnjice:

nem.: 3 Henigman-i, 2 Ramb-a, 2 Lackhner-ja, Vienkh, Henneckhman, Osterman Zakhl, Zolpe, Barthlme Per Tänczl, Spreiczer, Plis, Wolf, 2 Petschauer-ja. Vsota 17.
Slov.: Khaps, Stanitsch, Stancz, Jellan. „ 4.
Nemških 80'92%, slovenskih 19'04%.

Koprivnik:

nem.: 5 Grabner-jev, 4 Schuesster-ji, 3 Mülle-ti, 3 Stelzer-ji, 2 Herbst-a, Taberman, Krumbsmaul, Gsell, Khreen, Khirein, Jakhe, Miesl, Wrinskheli, Oberman, Schneider, Kalteisen. Vsota 28.

Slov.: Gellan, Jellan, Jellen, Gregor, Mrincz, Stanitsch, Stancz, Stanss, 2 Krakher-ja. Vsota 10.

Nemških 73'7%, slovenskih 26'3%.

Podstenje:

nem.: Stelczer, Füxl, Huetter. Vsota 3.

Slov.: Jellan, Meichin. „ 2.

Nemških 60%, slovenskih 40%.

Topli vrh:

nem.: 3 Petschauer-ji, 2 Gerger-ja, Schauer, Wobmer. Vsota 7.

Slov.: Khlabausser (= Klobasar). „ 1.

Nemških 87'5%, slovenskih 12'5%.

Resa:

nem.: Striczl, Pradtgesell. Vsota 2.

Slov.: Stanitsch. „ 1.

Nemških 66'7%, slovenskih 33'3%.

Gorenja Bukova gora:

nem.: Schmuckh, Oberman, Herbst. Vsota 3.

Slov.: Medecz, Jellen. „ 2.

Nemških 60%, slovenskih 40%.

Štalcarji:

nem.: 2 Jagaus-a, 2 Schmid-a, 2 Wuetrich-a, Prachler, Huetter. Vsota 8.

Slov.: 3 Plesche-ti, 2 Tscherne-ta, Suppan. „ 6.

Nemških 57'16%, slovenskih 42'84%.

Gotenice:

nem.: 4 Sirge-ti, 3 Speckh-i, 2 Grensch-a, 2 Lackhner-ja, 2 Paar-a, 2 Gris-a, Khramer, Khraus, Sackhe, Egkher, Kramer, Huetter, Schmid, Weber, Khnauss, des Ambmans Sun. Vsota 25.

Slov.: 7 Michitsch-ev, Schwarsching, Widmer, Turgg. „ 10.

Negotova: 2 des Mathe Sun. „ 2.

Nemških 67'6%, slovenskih 27%, negotovih 5'4%.

Borovec:

nem.: 4 Stampfl-i, Reinschall, Rauch, Schneider, Kramer. Vsota 8.

Slov.: Lasar Suppan, Tscherne, Krabat, Kristanitsch, Jafer. „ 5.

Negotov: des Barthlme Sun. „ 1.

Nemških 57'12%, slovenskih 35'70%, negot. 7'14%.

Morava:

nem.: 2 Lenncz-a, Witine, Lux, Schwaiger, Huetter, Wittine. Vsota 7.

Slov.: 2 Plesche-ta, Tscherne, Tschne, Lippe. „ 5.

Negotova: des Leonhardts Sun, des Petern Sun, Peter Sun, des Merthen Sun, Mathe des Mathe Sun. Vsota 5.

Nemških 41'16%, slovenskih 29'40%, negotovih 29'40%.

Zgornja Briga:

nem.: Stamphl, Püczl, Sturmb, Egkher. Vsota 4.
Slov.: Therne. „ 1.
Negot.: des Mathe Sun. „ 1.
Nemških 66'7%, slovenskih 16'66%, negot. 16'66%.

Handlarji:

nem.: 3 Schwaiger-ji, Widmair, Rinser. Vsota 5.
Slov.: 3 Gode-ti. „ 3.
Negotovi: 3 des Gregor(e)n Sun, 2 des Hannssen Sun, 2 des Steffan Sun, 2 des Andre Sun. Vsota 9.
Nemških 29'40%, slovenskih 17'64%, negotovih 52'92%.

Grčarice:

nem.: 2 Stampfl-a, Stampfer, Khreen, Paar, Dulczer, Sackhl. Vsota 7.
Slov.: 3 Lusar-ji. „ 3.
Negotovi: des Barthlme Sun, des Ambrossen Sun, des Jacoben Sun, des Gregors Sun. Vsota 4.
Nemških 50%, slov. 21'5%, negotovih 28'5%.

Polom:

nem.: 4 Khramer-ji, Peer, Sigmund. Vsota 6.
Slov.: 3 Petsche-ti, Pericz, Melcz. „ 5.
Nemških 54'54%, slovenskih 45'45%.

Novi Breg:

nem.: 2 Wietrich-a, Nickh, Strauss. Vsota 4.
Slov.: 2 Samide-ta in Melcz. „ 3.
Nemških 57'16%, slovenskih 42'84%.

Onek:

nem.: Tödtman, Jeisenzapf, Hofer, Khestner, Herbst, 3 Khingauf-i, 3 Stimpfl-l, 2 K(h)öfler-ja, Nickh, Thetman. Vsota 15.
Slov.: 6 Mulcz-ev. „ 6.
Negot.: Urban des Andre Sun, Paul des Cristans Sun. „ 2.
Nemških 65'10%, slovenskih 26'04%, negot. 8'68%.

Rogati hrib:

nem.: 3 Hanssk(h)e-ti, 2 Lampertter-ja, 2 Schmalczl-a, 2 Schmälczl-a, Khatman, Singeli, Walch. Vsota 12.
Slov.: 3 Plesche-ti, Pragsche, Gorenicz. „ 5.
Negot.: Peter des Casparn Sun, Peter des Michls Sun. „ 2.
Nemških 63'12%, slovenskih 26'30%, negot. 10'52%.

Moss bei Kherndorf (obstojal med Kočevjem in Mlako):

nem.: Rothesl, Verderber. Vsota 2.
Slov.: Khotnikh. „ 1.
Nemških 66'7%, slovenskih 33'3%.

Črni potok:

nem.: 3 Sibrer-ji, 2 Grensch-a, 2 Weiz-a, Köstner, Vicz, Stimpfl, May, Pradtgesell, Springer, Kramer. Vsota 14.
Slov.: 2 Trampusch-a, Meichin, Plesche, Welicz, Marintschitsch. Vsota 6

Negot.: Walle des Jacob Sun, Georg des Marco Sun, Peter des Marckho Sun. Vsota 3.

Nemških 60'76%, slovenskih 26'04%, negot. 13'02%.

Livold:

nem.: 4 Hannsskhe-ti, 2 Soller-ja, 2 Singeli-ja, Khaterl, Sattler, Eppich, Rotte, Sargheli, Dietrich, Kame, Hegler, Saler, Schwaiger, Tschinkhl, Dulle, Grill, Khuenczl, Oppi, Gätterl. Vsota 24.

Slov.: 3 Garsche-ti, 3 Plesche-ti, Turkh, Therne, Cosar. „ 9.

Negot.: Peter des Lucas Sun, Gregor des Paulln Sun. „ 2.

Nemških 68'40%, slovenskih 25'65%, negot. 5'70%.

Dolga vas:

nem.: 3 Wolf-i, 2 Khump-a, Payr, Zeckhe, Eiban, Aibein, Muess, Erkher, Rottl, Röttl, Müllner, Gump. Vsota 15.

Slov.: 2 Schweticz-a, 2 Krakher-ja, Gregor, Viteschikh (grofov oskrbnik), Pressnigkh, Medecz. Vsota 8.

Negot.: Anndre des Peter Sun, Lucas des Steffan Sun, Pangracz des Steffan Sun, Lucas des Jure Sun. Vsota 4.

Nemških 55'5%, slovenskih 29'6%, negotovih 14'8%.

Verderb Verdreng:

nem.: Schmid, Kump, Spreiczer, Herbst, 2 Knesspler-ja. Vsota 6.

Slov.: Praiditsch, Persche, Petsche, Sterbencz. „ 4.

Negot.: Georg des Parthe Sun, Mathe des Gori Sun. „ 2.

Nemških 50%, slovenskih 33'33%, negotovih 16'66%.

Škrilj:

nem.: Schneperger, Schmid, 2 Lampert(t)er-ja. Vsota 4.

Slov.: 3 Persche-ti. „ 3.

Nemških 57'16%, slovenskih 42'84%.

Nemška Loka:

nem.: 2 Scheberli-ja, Jestl, Osswald, Schöberlin, 2 Magrin-a. Vsota 7.

Slov.: 2 Agnitsch-a, Lawretitsch, Plese. „ 4.

Negot.: Bastian und Andre des Lucas Sun, Anndre des Lucas Sun, Jure des Steffan Sun. Vsota 4.

Nemških 46'62%, slovenskih 26'64%, negotovih 26'64%.

Trnovec:

nem.: 2 Weber-a, Khreen, Rankheli. Vsota 4.

Slov.: 2 Melcz-a, Pericz. „ 3.

Nemških 57'16%, slovenskih 42'84%.

Koblarji:

nem.: 3 Eppich-i, 2 Sturmb-a, 2 Vienkh-a, Tschinckhl, Schaber, Pfeiffer, Schober, Ostermann. Vsota 12.

Slov.: 2 Romar-ja, Orecha, Greynner, Nosche, Jurman. „ 6.

Negot.: Mathe des Gregorn Sun. „ 1.

Nemških 63'12%, slovenskih 31'56%, negot. 5'26%.

Mahovnik:

nem.: 4 Haberli-ji, 4 Khropf-i, 2 Schleiner-ja, Ziglfist, 2 Pirstl-a, Wecz, Dürnpacher, Plassman, Strauss, Verdeber, Walle Michls, Fuxs. Vsota 20.

Slov.: grof Blagajski (Graue zu Blagey) Franncz Urschin, 3 Plesche-ti, 2 Migutsch-a, Magutsch, Breyditsch, Thalian. Vsota 9.

Negot.: Michl des Hansen Sun, Gregor des Cristan Sun, Ursa des Clementen Wittib. Vsota 3.

Nemških 62'40%, slovenskih 28'08%, negotovih 9'36%.

Prerigelj:

nem.: 5 Ramb-ov, 2 Manntl-a, Puchsche, Springer, Tedtman. Vsota 10.

Slov.: 3 Wogrin-i, Hullan. „ 4.

Nemških 71'44%, slovenskih 28'56%.

Brezovica:

nem.: Schüester, Spitznagl, Osterman. Vsota 3.

Slov.: 2 Maurin-a. „ 2.

Nemških 60%, slovenskih 40%.

Koče:

nem.: 4 Wolf-i, 4 Annderkholl-i, Schwaiger, Sirger, Meisl, Huetter. Vsota 12.

Slov.: 3 Schwarsching-i, Neukhan. „ 4.

Negot.: 2 Veitls Sun. „ 2.

Nemških 66'60%, slovenskih 22'20%, negotovih 11'10%.

Gornji Vecenbah:

nem.: 2 Schwaiger-ja, Maye Steffan. Vsota 3.

Slov.: Plesche. „ 1.

Negot.: Veitl des Paulln Sun. „ 1.

Nemških 60%, slovenskih 20%, negot. 20%.

Kočevska Reka:

nem.: 3 Rauch-i, 3 Schuesster-ji, 3 Khos(s)ler-ji, 2 Lux-a, 2 Schneider-ja, 2 Speckh-a, 2 Peit(t)ler-ja, Walthe, Haberlin, Zape Ambtman, Weber, Khoseli, Kacherli, Schwaiger, Hass, Ploy. Vsota 26.

Slov.: 3 Laser-ji, 2 Tschine-ta, Augustin, Jurman, Plesche, Loi.[5] „ 9.

Negot.: des Veitls Sun, des Paulln Sun. „ 2.

Nemških 70'2%, slovenskih 24'3%, negotovih 5'4%.

Mlaka:

nem.: Paar, 2 Pradtgesell-a, 3 Khacze-ti, Tunckhe, Wobmer. Vsota 8.

Slov.: Mihitsch, Neickhan. „ 2.

Negot.: 2 des Ambross Sun, des Clementen Sun. „ 3.

Nemških 61'52%, slovenskih 15'38%, negot. 23'07%.

Novi Lazi:

nem.: 3 Wecz-i, 2 Pürstl-a, 2 Wüetrich-a, 2 Meisl-a, 2 Zegoli-ja, Kheseli, Durrer, Hofer, Tschinkhl, Schmid, Huetter, Wietrich. Vsota 18.

Slov.: 2 Khain-a, Tschiene, Lasar, Laser, Neuckhan, Plesche. „ 7.

Negot.: des Casparn Sun, des Gregorn Sun, des Paulln Sun, des Mathe Sun. Vsota 4.

Nemških 61'92%, slovenskih 24'08%, negotovih 13'76%.

Spodnja Briga:

nem.: 3 Osterman(n)-i, Rauch, Huetter, Meisl, Stampfl, Schuesster, Khuenncz. Vsota 9.

Slov.: Tscherne, Werle, Plesche. Vsota 3.
Negot.: des Hannse Sun, des Maie Sun. „ 2.
Nemških 64'26%, slovenskih 21'42%, negot. 14'28%.

Ravne:

nem.: Zopeis Wittib, Schwaiger, Meisl, Peitler, Kuencz. Vsota 5.
Slov.: Krobat. „ 1.
Negot.: des Simons Sun. „ 1.
Nemških 71'44%, slovenskih 14'28%, negot. 14'28%.

Spodnji Log:

nem.: 5 Spiznagl-ov, 3 Veber-i, 2 Wolfa, Leonhardt May Wolf Sun, Staudacher, Spreützer, Rüsel, Ruppe. Vsota 15.
Slov.: Schusteritsch, Gorenz, Khabsch, Janckha, Wüsche, 2 Laskho-ta. „ 7.
Nemških 68'22%, slovenskih 31'78%.

Rajhenau:

nem.: 3 K(h)nes(s)pler-ji, 3 Khump-i, 2 Khestner-ja, 2 Grabner-ja, 2 Füxl-a, 2 Fricz-a, Khöstner, Poss, Mathe Khusaldt und Mathe des Caspar Kusaldts Sun, Khrume, Ramb, Pfeiffer, Schneider, Zingkhl, Hess, Wrinsskheli, Stimpfl. Vsota 26.
Slov.: Nitschiemer, Nitschemer, Augustin, Jellan, Krackher. „ 5.
Negot.: Thoman und Jacob des Ambrosen Sun, Augustin des Mathes sein Wittib, Leonhardt Veitls Sun, Urban des Mathe Sun. Vsota 5.
Nemških 72'02%, slovenskih 13'85%, negotovih 13'85%.

Hrib:

nem.: 7Fleckh-ov, 2 Lackhner-ja, 2 Teitschman-a, 2 Müesl-a, 2 Schuesster-ja, 2 Oberman-a, Glienkher, Gsell, Blass, Herbst, Schmuckh. Vsota 22.
Slov.: 3 Rabuse-ji, Medecz. „ 4.
Nemških 84'48%, slovenskih 15'36%.

Dolenja Bukova gora:

nem.: 3 K(h)ump-i, May, Göstl. Vsota 5.
Slov.: Ognicz. „ 1.
Nemških 83'30%, slovenskih 16'70%.

Svetli potok:

nem.: 6 Ramb-ov, 3 Schuesster-ji, 3 Flackh-i, Fleckher, Schmuckh, Waiss, Wolfl. Vsota 16.
Slov.: Marthin. „ 1.
Negotov: Michl des Anndre Sun. „ 1.
Nemških 88'80%, slovenskih 5'55%, negot. 5'55%.

Planina:

nem.: 2 Spraiczer-ja, Spreiczer, 2 Fricze-ta, 2 Stelczer-ja, Ramb. Vsota 8.
Slov.: Khrackher. „ 1.
Nemških 88'89%, slovenskih 11'11%.

Blatnik:

nem.: 2 Troye-ta, 2 Dille-ta, Dulter, Ramb, Speckh, Par, Schneider, Panhardt, Spreiczer. Vsota 11.

Slov.: Luschar. „ 1.

Nemških 91'63%, slovenskih 8'33%.

Brezje:

nem.: 3 Ramb-i, 2 Lampe-ta, 2 Fricz-a, Stelczer, Griss, Schneider, Puczl, Schmid, Pleye, Pedtschauer. Vsota 14.

Slov.: 2 Chrise-ta. „ 2.

Nemških 77'50%, slovenskih 12'50%.

Srednja vas:

nem.: 2 Püczl-a, Maczeli, Petschauer, Spreiczer, Stanngl. Vsota 6.

Slov.: 2 Schgedel-a. „ 2.

Nemških 75%, slovenskih 25%.

Kleč:

nem.: 2 Stelczer-ja, Hass, Spreiczer. Vsota 4

Slov.: Schgedl, Tscherne. „ 2.

Nemških 66'7%, slovenskih 33'3%.

Golobinjek:

nem.: Stelczer, Khreen, Striczl, Kalt Eisen. Vsota 4.

Slov.: Romar. „ 1.

Nemških 80%, slovenskih 20%.

Občice:

nem.: 2 Wuchse-ta, Wobmer, Pachinger. Vsota 4.

Slov.: Medecz. „ 1.

Nemških 80%, slovenskih 20%.

Mali Rigelj:

nem.: 2 Dille-ta, Wrinsskheli, Erkher, Friczl, Khacze. Vsota 6.

Slov.: Luschar, Gregor. „ 2.

Nemških 75%, slovenskih 25%.

Zdihovo:

nem.: 2 Witine-ta, Huetter Vsota 3.

Slov.: Vidmeritsch. „ 1.

Nemških 75%, Slovenskih 25%.

Zgornje Ložine:

nem.: Heurafl, Eppich, Barthlme, Nodler, Prenner. Vsota 5.

Slov.: Pericz, Steffan (Wittib). „ 2.

Negot.: Petter des Steffan Sun. „ 1.

Nemških 62'5%, slovenskih 25%, negot. 12'5%.

Slovenska vas:

nem.: 7 Prenner-jev, 2 Erkher-ja, 2 Wurczer-ja, 2 Schuester-ja, 2 Schneider-ja, 2 Träxl-a, 3 Stän(n)gl-i, Anndre vom Rigl, Stengl, Khreen, Khünig, Zegoli, Sakher. Vsota 26.

Slov.: 3 Greulani, 2 Suppan-a, Tschechher, Kraulan, Pericz, Urban Jacob (Wittib). Vsota 9.

Negot.: Mert des Barthlme Sun, Gergl Urbans Sun, Ambross des Jacoben Sun. Vsota 3.

Nemških 68'38%, slovenskih 23'58%, negotovih 7'89%.

Stara Cerkev:

nem.: 2 Strauss-a, Osterman, Sakher, Stänngl, Rathose, Laboser, Zäpe, Heferli. Vsota 9.

Slov.: Delecz, Khodnickh, Nepuch. „ 3.

Nemških 74'95%, slovenskih 25'05%.

Konca:

nem.: 2 Eppich-a, Wobmer, Khreen, Schneller, Wuetrich, Heferli, Ziglfist. Vsota 8.

Slov.: Pericz. „ 1.

Nemških 88'89%, slovenskih 11'11%.

Gorenje:

nem.: 2 Frölich-a, Schneider, Khreen, Schuester, Wieterich, Panczer, Khropf. Vsota 8.

Slov.: Tscherne. „ 1.

Negot.: Ambross des Friczn Sun, Mathe des Pauln Sun, Jacob der Wittib Sun, Paul des Simon Sun. Vsota 4.

Nemških 61'52%, slovenskih 7'69%, negotovih 31'76%.

Mlaka in Breg:

nem.: 3 Schues(s)ter-ji, 2 Wobmer-ja, 2 Khropf-a, Hiris, Osterman, Verderber, Heferl, Wolfin, Jakher. Vsota 13.

Slov.: Gregor, Pericz. „ 2.

Nemških 86'68%, slovenskih 13'32%.

Željne:

nem.: 3 Hiris-i, 2 Frölich-a, 2 Peschli-ja, 2 Sturmb-a, 2 Grill-a, 3 Jaisenzapf-i, Sakher, Tschingl, Huetter, Peer, Herman, Praune, Kolman. Vsota 21.

Slov.: Schelaun und Hanns sein Sun, Schlaun, Pericz. „ 4.

Nemških 84%, slovenskih 16%.

Klinja vas:

nem.: 4 Rankheli-ji, 3 Pe(e)r-i, 2 Gedrer-ja, Schleimer, Gresse, Hiris, Vankhle, Tschingl, Jaisenzapf, Hohenstainer. Vsota 16.

Slov.: 2 Melcz-a, Pericz, Schwarsching. „ 4.

Negot.: Gori des Pauln Sun. „ 1.

Nemških 76'16%, slovenskih 19'04%, negot. 4'76%.

Kleče:

nem.: 3 Cramer-ji, Valckhner, Mauser, Eppich, Lobe, Vokhe, Schneider, Falckhner. Vsota 10.

Slov.: Petsche. „ 1.

Nemških 90'91%, slovenskih 9'09%.

Mala Gora:

nem.: 3 Henigman-i, 2 Eppich-a, 2 Khreen-a, 2 Cramer-ja, Colman, Valkhner, Hage, Kramer. Vsota 13.

Slov.: 2 Malchar-ja. Vsota 2.
Negot.: Thomas des Petern Sun, Hanns des Paull Sun „ 2.
Nemških 76'44%, slovenskih 11'76%, negot. 11'76%.

Stari Log:

nem.: 4 Schmid-i, 2 Gögl-a, 2 Lobe-ta, 2 Marscher-ja, 2 Röse-ta, 2 Schober-ja, Texisch, Khögl, Pogner, Falckhner, Valckhner, Khropf, Labi, Sturmb, Wachter Osterman. Vsota 23.
Slov.: Strach, Mische, Windisch. „ 3.
Negot.: Casper des Mathesen Sun, Mathe des Mathe Sun. „ 2.
Nemških 82'41%, slovenskih 10'71%, negotovih 7'14%.

Novi Log:

nem.: 3 Lampertter-ji, Vinckh, Smid, Gump. Vsota 6.
Slov.: Mische, Thalian.[6] „ 2.
Negot.: Paul des Mathe Sun. „ 1.
Nemških 66'7%, slovenskih 22'2%, negot. 11'1%.

Cesta:

nem.: 2 Künig-a, Wolf. Vsota 3.
Slov.: Samide. „ 1.
Nemških 75%, slovenskih 25%.

Komuc:

nem.: 2 Gerger-ja, Herbst, Mausser, Hofer, Strauss, Prenner. Vsota 7.
Slov.: Khosar. „ 1.
Nemških 87'5%, slovenskih 12'5%.

Seč:

nem.: Waldin, Geselle, Schneider, Wietrich, Pfeiffer. Vsota 5.
Slov.: Skhopiczer. „ 1.
Nemških 83'4%, slovenskih 16'6%.

Šalka vas:

nem.: 6 Hegler-jev, 5 Sturmb-ov, 4 Schleiner-ji, 3 Weber-i, 3 Eppich-i, 2 Praue-ta, Jurscheli, Gusaldt, Stängl, Praune, Huetter, Peer, Khingau, Nikh, Khnoflach. Vsota 32.
Slov.: Glibe.[7]
Nemških 96'97%, slovenskih 3'03%.

Cvišlarji:

nem.: 3 Schleiner-ji, 2 Erkher-ja, 2 Erger-ja, 2 Stänngl-a, 2 Vicz-a, Payr, Knoblach, Wurczer. Vsota 14.
Slov.: Maichin, Talian, Zekhel.[8] „ 3.
Negot.: Hanns des Jacob Sun, Thoman des Mathe Sun, Jörgl Veitls Sun. Vsota 3.
Nemških 70%, slovenskih 15%, negotovih 15%.

Zajčja vas:

nem.: 2 Lampertter-ja, 2 Schuesster-ja, 2 Hegler-ja, 2 Khestner-ja, Game, Kame, Katman, Manntl. Vsota 12.
Slov.: Tscherne, Jankhe. „ 2.

Negot.: Barthlme des Michls Sun, Leonhardt des Lucasen Sun, Georgl des Marco Sun, Blass des Jacoben Sun. Vsota 4.

Nemških 66'60%, slovenskih 11'10%, negotovih 22'20%.

Mozelj:

nem.: 4 Springer-ji, 2 Greusch-a, 2 Grennsch-a, 2 Herbst-a, 2 Khestner-ja, 2 Schmid-a, Kramer, Osterman, Wälsche, Walsche, Heferli, Wachter, Kalt Eisen, Schauer, Vinckh. Vsota 23.

Slov.: Sterbencz, Khaps, Trampus, Schwarsching, Jannkhe. „ 5.

Nemških 82'41%, slovenskih 17'59%.

Suhi potok:

nem.: 2 Schneeperger-ja, 2 Schauer-ja, Veitl, Fricz, Schuesster, Mayerli. Vsota 8.

Slov.: Meichin, Khrakher. „ 2.

Negot.: Clement des Michls Sun, Lucas Veidl Sun, Thomas des Blasen Sun. Vsota 3.

Nemških 61'52%, slovenskih 11'76%, negotovih 17'64%.

Kačji potok:

nem.: 3 Khump-i, Puttrer, Buttrer, Springer, Hannsskho, Schneeperger, Fleckh, Spraiczer, Jaisenzapf. Vsota 11.

Slov.: Maichin, Khrabat. „ 2.

Negot.: Ambross Mertten Sun, Thomas des Michl Sun. „ 2.

Nemških 73'26%, slovenskih 13'32%, negotovih 13'32%.

Staro Brezje:

nem.: 4 Stelczer-ji, 2 Jöstl-a, Jobstl, Khestner, Schuester, Ramb, Tödtman. Vsota 11.

Slov.: 3 Zose-ti.[9] „ 3.

Nemških 78'54%, slovenskih 21'46%.

Rajntal:

nem.: 4 Springer-ji, 6 Putrer-jev, 2 Schues(s)ter-ja, 2 Kump-a, 2 Rötl-a, Gumpe, Osterman, Knäphl, Mantl, Lenncz, Mathe. Vsota 22.

Slov.: Trampusch, Preiditsch, 3 Persche-ti. „ 5.

Nemških 81'4%, slovenskih 18'6%.

Muhova vas:

nem.: 3 Müllner-ji, Gump, Wittene, Wurczer, Knesspler, Dräxler, Schneider. Vsota 9.

Slov.: Sterbencz. „ 1.

Nemških 90%, slovenskih 10%.

Turkova Draga:

nem.: Lampertter, Röttl. Vsota 2.

Slov.: Petsch. „ 1.

Negot.: Georg des Larencz Sun, Georg des Gori Sun. „ 2.

Nemških 40%, slovenskih 20%, negotovih 40%.

Kočevje:

nem.: 7 Plassmanov, 6 Khramer-jev, po 5 Khropf-ov in Graf-ov, 6 Schmid(t)-ov, po 4 Peer-i, Fux-i in Schwaiger-ji, po 3 Khes(s)tner-ji, Tschinkhl-i, Stä(a)ngl-i, Grueber-ji in Schneller-ji, po 2 Blasmann-a, Aiben-a, Sturmb-a, Pangra(ä)cz-a,

Erkher-ja, Strauss-a, Sibrer-ja, Hage-ta in Ziglfist-a, po 1 Pfersich, Khumpf, Hiris, Fuxs, Dueller, Walich, Schillerin, Schwärzl, Hannssl, Khump, Khirssner, Kalt Eisen, Kame, Lagerwin, Sprennger, Renner, Steyrer, Khlaubenschalkh, Aidner, Andricolle, Fillensackh, Schwarcz, Schletrer, Schleterer, Jagerpacher, Schusster, Rankheli, Eiben, Khumpe, Träxl, Ränkhelin, Zankhe, Kröpfin, Schlesinger, Schmuckh, Zappe, Kamer, Crisollin, Ramer, Wald, Maurer, Haczl, Rambl, Ramb, Vinkh, Sosse, Soller, Spreiczer, Prainperger, Maniczl, Pramperger, Praunperger, Kreen, Saller, Jerkher, Huetter, Kastner, Newkat, Veitl, Lamperter, Wietrich, Püxenmaister in 2 Tuncke-ja. Vsota 138.

Slov.: 3 Plesche-ti, po 2 Paternoster-ja, Posar-ja, Vidmer-ja, Lauretitsch-a, Schelschakh-a in Jauckh-a,[10] po 1 K(h)lin, Golcze, Janckh, Janckho, Jankhe, Ramor, Marintschitz, Loye, Sterbencz, Persche, Sagar, Krabat in Thalian. Vsota 28.

Nemških 83'2%, slovenskih 16'8%.

Mlini ob Divjem potoku in (1) ob Rinži:

nem.: 5 Henigman-nov, 4 Petschauer-ji, 3 Püczl-i, 3 Wuchse-ti, Lackhner, Stangl, Playe, Ramb, Lampe, Pliss, Wobmer, Mauser, Vienckh. Vsota 24.

Slov.: Lusar, Khaps, Schgedl, Sager. „ 4.

Negat.: Ambross des Jacoben Sun (ob Rinži). „ 1.

Nemških 82'56%, slovenskih 13'76%, negot. 3'44%.

V navedenih 76 naseljih in v mlinih na Divjem potoku v Črmošnjiški dolini so imeli Nemci večino.

Zgolj nemško prebivalstvo — 100% Nemcev — je imelo sledečih 34 naselij:

Stari Breg: 2 Sameri-ja, Strauss, Zekhe, Dietrich, Grill, Peer, Jaisenzapf, Nikh. Vsota 9.

Grintovec: 2 Hageta, 2 Khünig-a, Schneider, Kramer. „ 6.

Kunče: Mauser, Künig. „ 2.

Vrbovec: 3 Henigmann-i, 2 Pfeiffer-ja, Cusaldt, Wolf, Ambros Mathe Wittib, Hans. Vsota 9.

Puglarji (Pugled): Kramer, Künig, Sonde. „ 3.

Le s krst. imenom: Leonhardt des Steffan Sun. „ 1.

Beli Kamen: Khumpe, Schober, Schneider, Vinkh, Blass. „ 5.

Le s krst. imenom: Veitl des Gore Sun. „ 1.

Rdeči Kamen: 2 Lux-a, Melchior, Mauser. „ 4.

Kočarji: 10 Springer-jev, 4 Köfler-ji, 2 Walsche-ja, 2 Walsch-a, Kalt Eisen, Schuesster, Schauer. Vsota 21.

Kuhlarji: Merth Kuche. „ 1.

Le s krst. imenom: Wolf des Mathe Sun. „ 1.

Studeno: Schuesster, Ramb. „ 2.

Kumersdorf: 5 Ramb-ov, 4 Stelczer-ji, Schneider. „ 10.

Laze pri Koprivniku: 3 Stelczer-ji, 2 Ramb-a, Khastner. „ 6.

Tanče gorice: 3 Ramb-i, Schmid. „ 4.

Divji potok: Henigman. „ 1.

Starološki Grič: Schneider, Wolf, Ramb, Steürer. „ 4.

Komarna vas: Gerger, Maczeli, Schäfler, Ramb, Khumb, Wogner. „ 6.

Stara Žaga: 2 Wuchse-ta.	Vsota	2.
Štale: 4 Gergerji.	„	4.
Gričice: Kumpe, Püczl, Hofer, Gasse.	„	4.
Mirna gora: 2 Spreiczer-ja, Kesstner, Scheberlin.	„	4.
Pogorelec: Weber oder Ramb, Steyrer.	„	3.
Smrečnik: Khump, Gerger, Mathel.	„	3.
Poljane: 3 Henigman-i, Spiler, Struczl, Fackh, Plass, Falckh, Striczl.	Vsota	9.
Mrzli potok: Gastl.	„	1.
Le s krst. imenom: des Ambrossen Sun.	„	1.
Jelenja vas: Maurer, Meisl.	„	2.
Grčarske Ravne: Fricz.	„	1.
Le s krst. imenom: des Hannsen Sun.	„	1.
Inlauf: Kheseli, Goseli, Rauch, Meisl, Michl, Schweiger, Stampfel.	„	7.
Le s krst. imenom: des Leonhardt Sun, des Anndre Sun.	„	2.
Črni potok: Sirger.	„	1.
Ograja: Wittine, Huetter.	„	2.
Le s krst. imenom: Jacoben Sun.	„	1.
Spodnji Vecenbah: Schuesster, Kacherli, Meisl, Khramer.	„	4.
Le s krst. imenom: des Thoman Sun.	„	1.
Spodnji Pokštajn: Staudacher und Venne.	„	2.
Zaderc: Clement Mathe Zaisers Sun, Urban und Ambross Erben.	„	3.
Le s krst. imenom: Marco Micls Sun.	„	1.
Nove Laze (ali Lapinje): 2 Kump-a, Retl.	„	3.
Bilpa: Khüsoll.	„	1.

Kakor omenjeno — sem pri tej razpodelbi rodbinskih imen polagal glavno težišče le na priimke in ne toliko na mnogoštevilne urbarske družine, ki so navedene zgolj s krstnim imenom (očeta), s katerimi pa je prav gotovo zaznamovan tudi znaten del Slovencev, — čeprav piše Obergföll[11], da so bili vsi taki posestniki koroško-tirolskega izvora. Takih družin, ki so v urbarju označene le s (svojim) krstnim, (odnosno) imenom svojega očeta, je bilo v kočevskem gospostvu leta 1574. — ne vštevši dediče — 114 in ne 104, kot piše Obergföll,[12] in sicer v sledečih 52 naseljih: v Handlarjih (9), v Moravi (5), v Rajhenauu (5), v Grčaricah (4), v Dolgi vasi (4), v Nemški Loki (4), v Novih Lazih (4), v Gorenju (4), v Zajčji vasi (4), v Črnem potoku (3), v Mahovniku (3), v Mlaki (3), v Slovenski vasi (3), v Cvišlarjih (3), v Suhem potoku (3), v Travniku (2), v Prežah (2), v Gotenicah (2), v Oneku (2), v Rogatem hribu (2), v Livoldu (2), v Verderb Verdrengu (2), v Kočah (2), v Kočevski Reki (2), v Spodnji Brigi (2), v Mali Gori (2), v Starem Logu (2), v Kačjem potoku (2), v Turkovi Dragi (2), v Inlaufu (2), v Plešu (1), v Gorenji Nemški Loki (1), v Travi (1),

Priimki v kočevskem gospostvu l. 1574.
(v poljanskem l. 1576.)

Merilo 1 : 345.000

v Prežuljah (1), v Borovcu (1), v Zgornji Brigi (1), v Koblarjih (1), v Zgornjem Vecenbahu (1), v Ravnah (1), v Svetlem potoku (1), v Zgornjih Ložinah (1), v Klinji vasi (1), v Novem Logu (1), v Puglarjih (1), v Belem Kamnu (1), v Kuhlarjih (1), v Mrzlem potoku (1), v Grčarskih Ravnah (1), v Ograji (1), v Spodnjem Vecenbahu (1), v Planini pri Travi (1), v Osilnici (1) ter ob Rinži (1). Tudi v kočevski otok spadajočem Zadercu iz poljanskega gospostva je bila ena družina brez priimka.

Iz tega vidimo, da niti še v drugi polovici 16. stoletja precej podložnikov v kočevskem, nekaj tudi v poljanskem gospostvu, priimkov, o katerih pravi prof. Ivan Koštiál[13], da so postali stalni (t. j. vsem članom iste rodbine skupni in dedni) v 14. stoletju, še ni imelo.

Radi tega nereda v priimkih se kočevski urbar tako-le pritožuje: »Ker se je v novih priročnih urbarjih našlo, da se podložniki niso vpisavali z lastnim imenom, ampak z imenom staršev, kot očeta, zakonov in prazakonov, ne da bi se zraven imenovale hube, in ker je radi tega v povpraševanju po starih imenih nastala zmeda, se je, da bi se ohranila potrebna pravilnost in red, zakupniku zapovedalo, da mora od tedaj imenovati hube vselej, kadar se je izvršila sprememba, bodisi po smrti podložnikov, bodisi po prodaji ali kako drugače, po starih posestvih, novega posestnika pa vpisati zraven v nove priročne urbarje z njegovim lastnim imenom.«[14]

Iz prikazane mešanosti prebivalstva v kočevskem jezikovnem otoku vidimo, da so veliko večino naselij v kočevski notranjosti ustanovili Nemci skupno s Slovenci, čeprav je bilo Slovencev med njimi le malo. Radi manjšine, mešanja in križanja so Slovenci kmalu izgubili i svojo svojstvenost, jezik i gospodarsko vodstvo. Radi nemške okolice so se morali med Nemci naseljeni Slovenci v teku časa ponemčiti slično kot Nemška vas pri Ribnici med Slovenci posloveniti. Vendar so pustili za seboj sledove v kočevskem dialektu (kače, racle, gojsle, grmade, kolače, kozice, biče in buče, line, gerčen, kotel, žeap, stuol, grič, koazel = kozolec in kozlati, župan, roklate = rogljati, golat = gol, görc = korec, martinsle = martinček, umal = omela, kruln, muken, joken itd.)[15], narodnih pesmih, noši in običajih. Slovenski vpliv v kočevskem narečju se kaže poleg čisto slovenskih besedi tudi v tem, da so Kočevarji za mnogo nemških besedi prevzeli od Slovencev ž, ki

ga nemška abeceda ne pozna, na pr. glaž, žehtar, žagen, žugen (sagen, sugen), žaide (saide = žida), žloife (Schleife)[16] itd. Tudi poreklo izgovora l kot ł ali u pri nekaterih nemških besedah je iskati vsaj za nekatere izraze v slovenskem vplivu, na pr. gauge, gałge, žaube itd.

V naseljih kočevskega gospostva so se 1574 nahajali sledeči slovenski priimki: 26 Plesche-tov,[17] po 11 Tscherne-tov in Mihitsch-ev, 10 Lauretitsch-ev, po 9 Sterbencz-ev, Persche-tov in Pericz-ev, po 8 Luschar-jev in Schwarsching-ov,[18] 7 Krakher-jev, po 6 Jellen-ov, Cosar-jev (Khos[s]ar), Melcz-ev, Petsche-tov (Petsch), Mulcz-ev, Wogrin-ov, Stanitsch-ev, Laser-jev in Sagar-jev, po 5 Maichin-ov, Krabatov, po 4 Noscheti, Thalian-i, Samide-ti, Chrise ali Crisse-ji, Medecz-i, Agnitsch-i, Trampusch (Trampus)-i, K(h)aps-i in Schgedl-i,[19] po 3 Romar-ji, Greynner-ji, Jurman-i, Suppan-i, Rabuse-ji, Gregor-ji, Breyditsch-i, Schelschackh-i (Schelsackh), Vidmer-ji, Garsche-ti, Schu(e)steritsch-i, Gode-ti, Neukhan-i, Thomecz-i, Tschi(e)ne-ti, Jan(n)khe-ti, po 2 Jauckh-a, Ramor-ja, Khodnickh-a, Khain-a, Krulitsch-a Melchoritsch-a Migutsch-a, Mische-ta Augustin-a, Neisitsch-a, Nitschiemer-ja, Paternoster-a, Posar-ja Schelaun-a,[20] Stancz-a, Sweticz-a (Schweticz), Turkh-a (Turgg),[21] Gerle-ta, 2 Mouerin, 2 Malchar-ja, po 3 Zose-ti in Greulan-i, 2 Steffan-a, po 1 Jacob, Zekhel, Achacz, grof Blagajski Francz Urschin, Clementschitsch, Darsei, Delecz, Gellan, Golcze, Gorenicz, Hullan, Jackhlitsch, Janckho, Janckh, Janschicz, Loi, Loye, Khlin, Khlabausser, Kristanitsch, Louatsch, Lisa, Lippe, Magutsch, Marthin, Martintetsch, Markhouitsch, Malner, Mille, Mrincz, Nepuch, Orecha, Ossmackh, Panitsch, Papes, Perlicz, Poye, Pragsche, Pressnigkh, Roschitsch, Skhopitzer, Staruienicz, Stans, Strach, Tschechher, Tschne, Vidasch, Viteschickh, Vidmeritsch, Welicz, Werle, Windisch, Wukhouitsch, Glibe, Markho, dalje v Brezovici 2 Maurina in v Spodnjem Logu Schusteritsch, Gorenz, Khabsch, Janckha, Wüsche in 2 Laskho-ta.

Od nemških priimkov so najpogostejši sledeči: 39 krat Ramb, 30 krat Schuster, 28 krat Kump, 25 krat Kramer (Cramer), 23 krat Schmid, po 21 krat Springer in Stelczer, po 19 krat K(h)estner in Henigman, po 18 krat Schneider in Wolf, 15 krat Schweiger, 14 krat Flekh, po 13 krat Spreiczer, Fux (Fuchs, Wuchse 5, Füxl 3), Sta(ä)nngl (Stengl, Stangl) in Eppich, po 12 krat Herbst, Sturmb, Kropf in Hutter, po 11 krat Weber, Wietrich, Peer, Erker, Meisl, Stampfl in Püczl, po 8 krat Wälsche (Walsch, Wal[-i]ch), Strauss, Jaisenzapf in Put(t)rer, po 7 krat Künig, Wobner, Lackhner, Hannsskhe, Grabner, Vienkh, Röttl, The(ö)tman, po 6 krat Hiris, Wecz, Rauch, Knes(s)pler, Rankeli, Stimpfl, Spitznagel, Köfler, Strüczl (Striczl) in Wittine (Wittene), po 5 krat Mauser, Paar, Valkhner (Falkhner), May-e, Schmuczkh, Sibrer, Sirge, Kalteisen, Schauer, Pfeifer, Lux itd. Sedaj pogosten priimek Schneeperger je zabeležen v koč. urbarju le 4 krat.

Glede geografske razporeditve priimkov vidimo, da so imeli svoje središče Rambi (6 v Svetlem potoku, po 5 v Kumersdorfu in Preriglju, po 3 v Tančih goricah (in Brezju itd.), Stelczer-ji, ki so ustanovili Štalcarje (po 4 v Starem Brezju in Kumersdorfu, po 3 v Koprivniku in Lazih itd.), Fleckh-i (7 na Hribu, 4 v Svetlem potoku itd.) in Grabner-ji (5 v Koprivniku) v sedanji koprivniški občini, Schma(ä)lczl-i v Rogatem hribu (4), Prenner-ji v Slovenski vasi (7),

Spitznagl-i v Spodnjem Logu (5), v spodnjeloški župniji tudi sedaj v Poljanski dolini zelo pogostni Staudacher-ji (po 1 v Spodnjem Logu in Spodnjem Pokštajnu), Khingauf-i in Stimpfl-i v Oneku (po 3), Sirge-ji (4) in Speckh-i (3) v Gotenicah, Hannsskhe-ti v Livoldu (4) in Rogatem hribu (3), Puttrer-ji v Rajntalu (6), Anderkholl-i v Kočah (4), Plassman-i (7 Plassman-ov, 2 Blasmann-a), Graf-i (5), Kropf-i (4), Scmid-i (6) v Kočevju, Sibrer-ji v Črnem potoku (3), Müllner-ji v Muhovi vasi (3), Hegler-ji (6) in Sturmb-i (5) v Šalki vasi, Schleiner-ji v Šalki vasi (4) in v Cvišlarjih (3), Springer-ji v Kočarjih (10), Mozlju (4) in Rajntalu (4), Henigmann-i v Črmošnjiško-Poljanski dolini (v Poljanah 3, ob Divjem potoku 5, v Črmošnjicah 4) in v sektorju »Za Malo Goro« (po 3 v Mali Gori in Vrbovcu), Haberli-ji v Mahovniku (4), Rankheli-ji (4) v Klinji vasi, Köfler-ji v Kočarjih (4 in 2 v Oneku), Hiris-i in Jaisenzapf-i v Željnah (po 3), v sev. delu Kočevskega polja so bili pogostni Kropfi, Eppichi (po 3 v Koblarjih in Šalki vasi, 2 v Konci), Peeri (3 v Klinji vasi, 5 v Kočevju) in Jaisenzapfi, v planinski župniji Spreiczer-ji (3 v Planini, 2 na Mirni gori, 1 v Kleču), Strüczl-i (v Poljanah), Gerger-ji (4 v Štalah) in Petschauer-ji (4 ob Divjem potoku, 3 v Toplem vrhu, 2 v Črmošnjicah) so številni v sedanji črmošnjiški občini, Troye-ti (2) so doma iz Blatnika, Scheberli v Nemški Loki (3), Khünig-i in Lobe-ti so doma v starološki župniji, Weczi (3 v Novih Lazih), Schwaiger-ji (3 v Handlarjih, 2 v Zgornjem Vecenbahu), Rauch-i (3 v Kočevski Reki) v Kočevskoreški dolini, Wittine-ti (2 v Zdihovem) in Schneeperger-ji (2 v Suhem potoku) na jugu, Lamperter-ji v Novem Logu (3), v Zajčji vasi (2), v Rogatem hribu (2) in Škrilju (2), Khossler-ji v Kočevski Reki (3).

Od slovenskih priimkov, ki so precej sporadični, so značilni Mihitschi (7) v Gotenicah, Plesche-ti v Kočevskoreški dolini (po 3 v Štalcarjih, Rogatem hribu, dalje v Livoldu, 2 v Moravi), Schwarsching-i v Kočah (3) in Travi (2), Laser-ji v Kočevski Reki (3), Mulcz-i v Oneku (6), Lusar-ji v Grčaricah (3) in Ponikvah (2), Gode-ti v Handlarjih (3), Garsche-ti v Livoldu (3), Persche-ti v Škrilju (3), Petsche-ti v Polomu (3), Schgedl-i (2 v Srednji vasi) v Črmošnjiški dolini, Jellen-i (2 + 1 Gellan) v Koprivniku, Lauretitsch-i (7) in Sterbencz-i (4) v Knežji lipi, Vogrini v Preriglju (3), Mourin v Brezovici (2) in Prežah (2 Mouerin), Tschine-ti v Kočevskoreški dolini (2 v Koč. Reki), Zose-ti v Starem Brezju (3).

H koncu poglejmo še, odkod so vse, z ozirom na rodbinska imena, čeprav rodbinsko ime samo po sebi v vsakem primeru ne more biti odločilno za izvor, oziroma priseljenost, prišli na Kočevsko kolonisti. Nemški pisci, predvsem Obergföll, ki se drži Schröerja, Hauffen in Elze si glede izvora kočevskih nemških kolonistov, ker se poleg rodbinskih in krajevnih imen opirajo posebno na nemške dialekte, ki še niso dovolj raziskani, zelo nasprotujejo. Uvrščanje posameznih priimkov, krajevnih in ledinskih imen v posamezna nemška narečja k posameznim nemškim plemenom pa itak, ker se ista večji del nahajajo v več nemških narečjih, nikakor ne more biti zanesljivo in precizno. Tako trdi Schröer[22], da so Kočevarji v celoti Markomani (Bavarci) s primesjo Švabov in Frankov, Hauffen[23], da so v glavnem Bavarci,

na kar kaže narečje in pretežna večina rodbinskih imen, Obergföll[24], da je čez polovico nemških naseljencev iz bavarskoavstrijskih in nordgauskih pokrajin, precej manj pa iz švabsko-alemanskih in frankovsko-srednje-(nižje-) nemških pokrajin, Elze[25] pa po Hrenovi notici o 300 frankovsko-turinških družinah[26], da so frankovsko-henneberškega porekla. Elze namreč, medtem ko gledajo drugi nemški raziskovalci kočevskega porekla na Hrenovo notico o prihodu 300-ih družin iz Frankovske in Turinške, ki jo je po Wolseggerjevem mnenju[27] prepisal iz škofjeloškga arhiva od frejzinškega škofa Pavla, ki je živel v sredi 14. stoletja (1360. je bil v Ljubljani), z večjim ali manjšim pomislekom glede njene verodostojnosti, to sporočilo v celoti sprejme, trdeč, da nima pomena, da bi škof tu pripovedoval kako pripovedko.[28]

Elze[29] zavrača navedene trditve Hauffena, Schröerja in Obergfölla poudarjajoč, da so frankovsko-srednjenemški elementi v kočevščini v veliko večji meri zastopani kot pa avstrijsko-bavarski in švabsko-alemanski. Isti trdi, da so imena na pomanjševalnice -le in -el frankovska[30], a Obergföll, da so imena na -le švabska, na -erl, -el in -l pa bavarska.[31] To pač kaže, da so imenovane imenske značilnosti v vseh imenovanih treh pokrajinah. Dalje ima Elze[32] priimke, končujoče se na -ke, -le, -ll in -r za frankovsko-henneberške, med tem ko ga deloma zopet zavrača Obergföll s trditvijo,[33] da so imena na -ke in -le (Brunnskole, Mazelle itd.) (srednje-) nižjenemška, na -le tudi alemansko-švabska, na -ll in -er večji del bavarska, imena na -li in -i alemanska, na -lin pa švabska in alemanska. Iz tega nasprotovanja se vidi, da prehajajo ta ali ona imena bolj ali manj iz ene pokrajine v druge sosednje, s čimer je poudarjeno to, da so nemški naseljenci prišli lahko iz več pokrajin.

Ako pogledamo sedaj nemške priimke, končujoče se na -lin, -li in -i, ki so značilnost alemanskošvabske zemlje, nahajamo na Kočevskem sledeče: na -lin: 2 Schöberlin-a (po 1 v Nemški Loki in v Mirni gori Scheberlin), 2 Magrin-a (v Nemški Loki), Waldin (v Seči), Lagerwin (v Kočevju), Ränkhelin (v Kočevju), Crisollin (v Kočevju); vsota: 8 —

na -li: 5 Rankheli-jev (4 v Klinji vasi, 1 v Trnovcu), 5 Haberli-jev (4 v Mahovniku, 1 v Koč. Reki), 4 Wrinsskholi-ji (1 v Ponikvah, 1 v Koprivniku, 1 v Rajhenauu, 1 v Malem Riglju), 3 Zegoli-ji (2 v Novih Lazih, 1 v Slovenski vasi), 3 Singeli-ji (2 v Livoldu, 1 v Rogatem hribu), 3 Heferli-ji (v Stari Cerkvi, Konci in Mozlju po 1), 2 Scheberli-ja (v Nemški Loki), 2 Kacherli-ja (1 v Koč. Reki in Spod. Vecenbahu), 2 Kheseli-ja (1 v Novih Lazih in Inlaufu), 2 Peschli-ja (v Željnah), 2 Maczeli-ja (1 v Srednji in Komarni vasi), po 1 Jurscheli (v Šalki

vasi), Mayerli (v Kačjem potoku), Khoseli (v Koč. Reki), Goseli (v Inlaufu) in Sargheli (v Livoldu); vsota: 38 —

na -i: 2 Sameri-ja (v Starem Bregu), po 1 Oppi (v Livoldu) in Labi (v Starem Logu). Vsota: 4.

Torej je vsota vseh nemških priimkov na Kočevskem, končujočih se na -lin, -li in -i 50.

Ker je bilo v obravnavanih 142 naseljih vseh priimkov šteto z družinami, ki so navedene zgolj s krstnim imenom očeta, vsega skupaj 1683, nam to pove, da odpadejo na navedene alemansko-švabske priimke komaj 3% (točneje 2'9700%). Ako vzamemo zgolj čisto nemške priimke (to je brez slovenskih in omenjenih družin), ki jih je vsega skupaj 1187, pa je tvoril alemansko-švabski element med kočevskimi Nemci 4'2%. Ako pa vzamemo le današnji jezikovni otok z Bilpo vred, odpade 12 nemških priimkov, radi česar pripade alemansko-švabskim priimkom 4'25%.

Nemških priimkov, končujočih se na -k(h)e, imamo 17, in sicer te-le: 3 Tunckhe-te (2 v Kočevju, 1 v Mlaki), 7 Hannsskhe-tov (4 v Livoldu, 3 v Rogatem hribu), 2 Jakhe-ta (v Koprivniku in Riglju), 2 Zeckhe-ta (v Dolgi vasi in Starem Bregu), Sackhe-ta (1 v Gotenicah), Zanckhe-ta (v Kočevju) in Vockhe-ta (v Klečah).

Nemških priimkov na -le imamo 14, in sicer: 4 Dille-te (po 2 v Blatniku in Malem Riglju), 3 Mülle-te (v Koprivniku), 2 Valle-ta (v Črnem potoku in Mahovniku), Vankhle-ta (v Klinji vasi), Geselle-ta (v Seči), Dulle-ta (v Livoldu), Ulle-ja (v Ribjeku) in Andricolle-a (v Kočevju).

Ako prištejemo teh 31 priimkov na -khe in -le, ki so po Elzeju frankovsko-heneberški in po Obergföllu (srednje-) nižjenemški, Frankom, odpade nanje, ako gledamo kot njihovo značilnost le navedene priimke, in ako vzamemo v poštev vsa rodbinska imena (v 142 naseljih in v mlinih 1683), le 1'8352%. Ako vzamemo le nemške priimke (1187) brez gori omenjenih družin (115) pa 2'6102%.

Nemških priimkov na -ll, ki jih ima Elze za frankovsko-henneberške, a Obergföll za večjidel bavarske, imamo na obravnavanem ozemlju 19, in sicer te-le: po 4 Anderkholl-e (4 v Kočah), Pradtgesell-e (2 v Mlaki, 1 v Resi, 1 v Črnem potoku) in Grill-e (2 v Željnah, po 1 v Livoldu in Starem Bregu), 3 Reinschall-e (2 v Belici, 1 v Borovcu), 2 Gsell-a (1 v Koprivniku in na Hribu), Widerwoll-a (1 v Travi), Khüsoll-a (v Bilpi).

Nanje odpade, ako vzamemo le nemške priimke (1187) na obravnavanem ozemlju, 1'5998%.

Priimkov s končnico -l, ki jih ima Obergföll za bavarske, imamo 131, in sicer te-le (nemške): 13 Stänngl-ov (4 v Slovenski vasi, 3 v Kočevju, 2 v Cvišlarjih, po 1 v Srednji vasi, Stari Cerkvi, v Šalki vasi, ob Divjem potoku), 10 Tschinckhel-ov (Tschingl, Zingl) (3 v Kočevju, po 1 v Spodnjih Ložinah, Livoldu, Koblarjih, Novih Lazih, Rajhenau-u, Željnah in Klinji vasi), 9 Stampfl-ov (4 v Borovcu, 2 v Grčaricah, po 1 v Zgornji Brigi, Spodnji Brigi in Inlaufu), 8 Meisl-ov (2 v Novih Lazih, po 1 v Kočah, v Spodnji Brigi, v Ravnah, v Jelenji vasi, v Inlaufu in Spodnjem Vecenbahu), 9 Püczl-ov (3 ob Divjem potoku, 2 v

Srednji vasi, po 1 v Zgornji Brigi, na Brezju, v Gričicah in Lahinji), 6 Strüczl-ov (2 v Poljanah, po 1 v Ponikvah, Ribniku, Resi, Golobinjku), 7 Rötl-ov (Retl, Rotl; po 2 v Dolgi vasi in Rajntalu, po 1 v Römergrundu, Turkovi Dragi, Novih Lazeh ali Lapinjah), 6 Stimpfl-ov (3 v Oneku, po 1 v Mačkovi vasi, Črnem potoku in Rajhenauu), 6 Spitznagl-ov (v Spodnjem Logu 5, v Brezovici 1), 6 Veitl-ov (2 v Kočevski Reki, po eden v Kočah, Suhem potoku, Gornjem Vecenbahu in Kočevju), 4 Manntl-i (2 v Preriglju, po 1 v Zajčji vasi in Rajntalu), 4 Pirstl-i (2 v Mahovniku, 2 v Novih Lazih), 4 Schma(ä)lczl-i (v Rogatem hribu 4), 3 Füxl-i (2 v Rajhenauu, 1 v Podstenju), 3 Träxl-i (2 v Slovenski vasi, 1 v Kočevju), 3 Jöstl-i (2 v Starem Brezju, 1 v Nemški Loki [Jestl]), 3 Gögl-i (Khögl v Starem Logu), 2 Müesl (2 na Hribu), po eden Rambl (v Kočevju), Hannsl (v Kočevju), Schwärczl (v Kočevju), Knäphl (v Rajntalu), Haczl (v Kočevju), Maniczl (v Kočevju), Heferl (v Mlaki in Bregu), Heurafl (v Zg. Ložinah), Mathel (v Smrečniku), Jobstl (v Starem Brezju), Göstl (v Dolenji Bukovi gori), Gastl (v Mrzlem potoku), Wolfl (v Svetlem potoku), Benkhol (v Travi), Per Tänczl (v Črmošnjicah), Krumbsmaul (v Koprivniku), Friczl (v Malem Riglju), Zakhl (v Črmošnjicah), Miesl (v Koprivniku), Sackhl (v Grčaricah), Gätterl (v Livodlu), Michl (v Inlaufu), Rüsel (v Spodnjem Logu), Khuenczl (v Livoldu) in Rothesl (v Moss bei Kherndorf = pri Mlaki).

Ako upoštevamo le nemške priimke (1187), pripada priimkom s končnim -l 11'0302%.

Na končni -r imamo sledečih 451 nemških priimkov: 25 Kramer-jev (6 v Kočevju, 4 v Polomu, 3 v Klečah, 3 v Mali Gori, 2 v Gotenicah, po eden v Travi, Borovcu, Črnem potoku, Mozlju, Grintovcu, Puglarjih in Spod. Vecenbahu), 21 Springer-jev (10 v Kočarjih, po 4 v Mozlju in Rajntalu, po 1 v Preriglju, v Črnem in Kačjem potoku), 30 Schuesster-jev (4 v Koprivniku, po 3 v Kočevski Reki, v Svetlem potoku ter v Mlaki-Bregu, po 2 v Slovenski vasi, v Zajčji vasi, v Rajntalu in na Hribu, po 1 v Brezovici, Spodnji Brigi, Gorenju, Spodnjem Vecenbahu, v Suhem potoku, Starem Brezju, Studenem, Kočarjih in v Kočevju), 21 Stelczer-jev (po 4 v Starem Brezju in Kumersdorfu, po 3 v Lazih in Koprivniku, po 2 na Planini in Kleču, po 1 v Podstenju, Brezju in Golobinjku), 19 K(h)es(s)tner-jev (po 3 v Kočevju, Rajhenauu in Mačkovi vasi, po 2 v Mozlju in Zajčji vasi, po 1 v Starem Brezju, Lazih, Mirni gori, Gor. Mačkovcu, Oneku in Črnem potoku), 17 Schneider-jev (po 2 v Kočevski Reki in Slovenski vasi, po 1 v Koprivniku, Borovcu, Blatniku, Brezju, Gorenju, Grintovcu, Belem Kamnu, Klečah, Kumersdorfu, Muhovi vasi, Rajhenauu, Seči, Starološkem Griču [in v Travi]), 15 Schwaiger-jev (4 v Kočevju, 3 v Handlarjih, 2 v Zgor. Vecenbahu, po 1 v Inlaufu, Kočah, Livodu, Moravi, Ravneh in v Kočevski Reki), 13 Spreiczer-jev (3 v Planini, 2 na Mirni gori, po 1 v Črmošnjicah, Verderb Verdrengu, Blatniku, Kleču, Kočevju, Kačjem potoku, v Spod. Logu in Srednji vasi), po 12 Huetter-jev (po 1 v Štalcarjih, v Gotenicah, Moravi, Kočah, Novih Lazih, Kočevju, Ograji, v Podstenju, v Spodnji Brigi, v Šalki vasi, v Zdihovem in v Željnah) in Peer-ov (5 v Kočevju, 3 v Klinji vasi, po 1 v Starem Bregu, v Polomu, v Šalki vasi in v Žejnah), po 11 Lampertter-jev (3 v Novem Logu, po 2 v Rogatem hribu, Škrilju in Zajčji vasi, po 1 v Kočevju in Turkovi Dragi), Petschauer-jev (3 v Toplem vrhu, 2 v Črmošnjicah, 4 ob Divjem potoku, po 1 v Brezju in Srednji vasi), Erker-jev (4 v Cvišlarjih [2 Erger], 3 v Kočevju [1 Jerkher], 2 v Slovenski vasi, po 1 v Dolgi vasi in Malem Riglju) in Weber-ov (po

3 v Spodnjem Logu in Šalki vasi, 2 v Trnovcu, po 1 v Kočevski Reki, Gotenicah in Pogorelcu), po 10 Gerger-jev (4 v Štalah, po 2 v Toplem vrhu in Komucu, po 1 v Komarni vasi in Smrečniku) in Schleiner-jev (4 v Šalki vasi, 3 v Cvišlarjih, 2 v Mahovniku in eden v Klinji vasi [Schleimer]), po 9 Hegler-jev (6 v Šalki vasi, 2 v Zajčji vasi, 1 v Livoldu) in Prenner-jev (7 v Slovenski vasi, po 1 v Komucu in Zgornjih Ložinah), 8 Puttrer-jev (6 v Rajntalu, 2 v Kačjem potoku), po 7 Lackhner-jev (2 v Črmošnjicah, 2 v Gotenicah, 2 na Hribu in eden ob Divjem potoku), Grabner-jev (5 v Koprivniku, 2 v Rajhenauu) in Wobner-jev (2 v Mlaki-Bregu, po 1 v Konci, v Mlaki, v Občicah, ob Divjem potoku in v Toplem vrhu), po 6 Khöfler-jev (4 v Kočarjih, 2 v Oneku) in Khnesspler-jev (3 v Rajhenauu, 2 v Verderb Verdrengu, 1 v Muhovi vasi), po 5 Mauser-jev (po 1 ob Divjem potoku, v Rdečem Kamnu, v Klečah, v Komucu in Kunčah), Paar-ov (2 v Gotenicah, po 1 v Blatniku, v Grčaricah in v Mlaki), Pfeiffer-jev (2 v Vrbovcu, po 1 v Koblarjih, Rajhenauu in Seči), Schauer-jev (2 v Suhem potoku, po 1 v Kočarjih, v Mozlju in Toplem vrhu), Sibrer-jev (3 v Črnem potoku, 2 v Kočevju) in Valkhner-jev (po 2 v Klečah in Starem Logu, eden v Mali Gori), po 4 Hofer-ji (po 1 v Gričicah, Komucu, Novih Lazih in Oneku), Müllner-ji (3 v Muhovi vasi, 1 v Dolgi vasi), Khossler-ji (3 v Kočevski Reki, 1 v Čačiču), Peidtler-ji (2 v Kočevski Reki, po 1 v Prežah in Ravneh), Schneller-ji (3 v Kočevju, 1 v Konci), Schneeperger-ji (2 v Suhem potoku, po 1 v Kačjem potoku in v Škrilju), Schober-i (2 v Starem Logu, po 1 v Belem Kamnu in Koblarjih), Verderber-ji (po 1 v Knežji Lipi, v Mahovniku, v Mlaki-Bregu in v »Moss bei Kherndorf«) in Wurczer-ji (2 v Slovenski vasi, po 1 v Cvišlarjih in v Muhovi vasi), po 3 Gruber-ji (3 v Kočevju), Sakher-ji (po 1 v Stari Cerkvi, v Slovenski vasi in v Željnah), Soller-ji (2 v Livoldu, 1 v Kočevju) in Steyrer-ji (Steürer; po 1 v Starološkem Griču, v Kočevju in v Pogorelcu), po 2 Egkher-ja (1 v Zgor. Brigi, 1 v Gotenicah), Gedrer-ja (2 v Klinji vasi), Marscher-ja (2 v Starem Logu), Maurer-ja (po 1 v Jelenji vasi in Kočevju), Payr-a (po 1 v Cvišlarjih in Dolgi vasi), Saler-ja (po 1 v Kočevju in Livoldu), Schiller-ja (po 1 v Bosljivi Loki in Kočevju [Schillerin]), Schlet(e)rer-ja (2 v Kočevju), Sirger-ja (po 1 v Kočah in Črnem potoku), Staudacher-ja (po 1 v Spodnjem Logu in Spodnjem Pokštajnu) in Wachter-ja (po 1 v Starem Logu in Mozlju), po eden Aidner (v Kočevju), Dräxler (v Muhovi vasi), Dueller (v Kočevju), Dulter (v Blatniku), Dürnpacher (v Mahovniku), Durrer (v Novih Lazih), Dulczer (v Grčaricah), Fleckher (v Svetlem potoku), Glienkher (na Hribu), Hohenstainer (v Klinji vasi), Jagerpacher (v Kočevju), Jakher (v Mlaki-Bregu), Kamer (v Kočevju), Kastner (v Kočevju), Khirssner (v Kočevju), Laboser (v Stari Cerkvi), Melchior (v Rdečem Kamnu), Nodler (v Zgornjih Ložinah), Pachinger (v Občicah), Panczer (v Gorenju), Pechar (v Knežji Lipi), Pogner (v Starem Logu), Prachler (v Štalcarjih), Prainperger (v Kočevju), Pramperger (v Kočevju), Praunperger (v Kočevju), Püxenmaister (v Kočevju), Ramer (v Kočevju), Renner (v Kočevju), Rinser (v Handlarjih), Schaber (v Koblarjih), Schaffer (v Klamawu), Schäfler (v Komarni vasi), Sattler (v Livoldu), Scherzer (v Belici), Schlesinger (v Kočevju), Spiler (v Poljanah), Sprennger (v Kočevju), Stampfer (v Grčaricah), Widmair (v Handlarjih), Wittinger (v Travniku), Wogner (v Komarni vasi) in Zaiser (v Zadercu).

Ako vzamemo v obzir le nemške priimke (1187), odpade na navedene celih 37'97%. Izključno jih ne moremo prištevati nobeni nemški pokrajini, kakor tudi

sledečih 76, končujočih se na -e, ne, in to: 7 Wuchse-tov (3 ob Divjem potoku, po 2 v Občicah in Stari Žagi), 6 Wittine-tov (Wittene; po 2 v Moravi in Zdihovem, po 1 v Muhovi vasi in Ograji), po 5 Sirge-tov (4 v Gotenicah, 1 v Belici), in Hage-tov (2 v Grintovcu, 1 v Mali Gori, 2 v Kočevju), Khacze-ti (3 v Mlaki, 1 v Malem Riglju), Khumpe-ti (Gumpe; po 1 v Gričicah, v Belem Kamnu, v Kočevju in v Rajntalu) in Wa(ä)lsche-ti (po 2 v Mozlju in Kočarjih), po 3 Kame-ti (po 1 v Kočevju, Livoldu in Zajčji vasi), Lampe-ti (2 v Brezju, 1 ob Divjem potoku), Lobe-ti (2 v Starem Logu, 1 v Klečah) in Zap(p)e-ti (po 1 v Stari Cerkvi, v Kočevju in v Kočevski Reki), po 2 Fricze-ta (2 v Pianini), Pleye-ta (Playe; 1 v Brezju, 1 ob Divjem potoku), Praue-ta (2 v Šalki vasi), Praune-ta (po 1 v Šalki vasi in Željnah), Röse-ta (2 v Starem Logu), Mathe-ta (po 1 v Rajntalu in Vrbovcu) in Trove-ta (2 v Blatniku), po eden Barthlme (v Zgornjih Ložinah), Game (v Zajčji vasi), Gasse (v Gričicah), Gresse (v Klinji vasi), Kuche (v Kuhlarjih), Khrume (v Rajhenauu), Puchsche (v Preriglju), Rathose (v Stari Cerkvi), Rotte (v Livoldu), Ruppe (v Spodnjem Logu), Sonde (v Puglarjih), Sosse (v Kočevju), Walthe (v Kočevski Reki), Wenne (v Spodnjem Pokštajnu) in Zolpe (v Črmošnjicah).

Na te odpade od celokupnih nemških priimkov (1187) 6'39%. Na vse ostale nemške priimke pa odpade, ako vzamemo le vse nemške priimke (1187) brez gori označenih družin 36'21%.

V proučavanih 142 naseljih je bilo vsega skupaj 1683 rodbinskih imen, od katerih jih odpade na nemške priimke 1187, na slovenske 380, eden na italijanske (Regoli v Bosljivi Loki) in 115 na družine, ki so označene zgolj s krstnim imenom očeta in ponekod tudi s svojim. Tako tvori 1187 nemških priimkov z ozirom na vsa rodbinska imena 70'5078%, z ozirom na same priimke (1568) pa 75'6119%. Ako pa vzamemo samo priimke na jezikovnem otoku z Bilpo vred brez onih 113 rodbin, ki so bile brez priimkov na kočevskem jezikovnem otoku — odpade namreč 11 naselij (Osilnica, Belica, Planina pri Travi, Klamaw, Bosljiva Loka, Ribjek, Čačič, Padova, Bezgovica, Grintovec in Črni potok) s 43 rodbinskimi imeni (28 slov. priim., 12 nem., 1 ital., 2 druž. le s krstnim imenom) — dobimo 1527 priimkov, od katerih jih pripada nemškim 1175, to je 76'8450%. Z ozirom na vsa rodbinska imena (1683) jih odpade na 380 slovenskih priimkov 22'5720%, z ozirom na same priimke (1568) pa 24'2060%. Ako pa vzamemo samo priimke na kočevskem jezikovnem otoku z Bilpo vred (1527), jih pripada slovenskim 352, to je 23'0208%. Z ozirom na vsa rodbinska imena (1683) jih pripade na omenjenih 115 družin (strank) 6'8310%, na Regolija 0'0594%, pri upoštevu vseh rodbinskih imen le na kočevskem jezikovnem otoku (1640) — odpade

jih 43 — pa jih pripade na še preostalih 113 strank, ki so na jez. otoku omenjene le s krstnim imenom, 6'8817%.

Omenjam še, da so priimki, končujoči se na -e (Perše, Pleše, Černe, Gode, Verle, Križe, Samide, Garše itd.), ki jih Obergföll[34] in Elze[35] prištevata k nemškim, v kočevskem urbarju, kakor sem navedel — v zelo veliki meri popolnoma slovenski. Nekateri kočevski priimki pa so se — kakor pravi Elze[36] — poslovenili, tako da se je pridala na nemško osnovo slovenska končnica, na pr. Schuster-ič, Kunz-čič, Jakl-ič, Tom-ič.

Nemški priimki nam povedo, da je prišlo na Kočevsko precej Bavarcev, kar nihče ne osporava. Prišli so kot prvi nemški kolonisti na Kočevsko iz Ortenburških posestev v Gornji Koroški in vzhodni Tirolski. Glede tega pravi Jonke[37], da tvorijo najstarejšo plast nemških naseljencev v vsakem primeru Bavarci. Ravno priimki s končnico -er, ki zavzemajo na Kočevskem najvidnejše mesto, je po Obergföllu[38] pripisovati — čeprav se v veliki meri nahajajo po vseh germanskih pokrajinah — večji del kot bavarski značilnosti.

O kočevskih priimkih Braun-e, Thaler, Lobisser, Bachmaier,[39] Schober, Scherzer, Staudacher, Lobe, Sturm, Weiss, Schneider, Wolf, Weber, Knaus in Lackner pravi Steska[40], da so enaki in sorodni s koroškimi.

Da so prišli kolonisti tudi neposredno iz Bavarske, kaže pogostno vulgarno ime Bayrisch,[41] v kočevskem urbarju zabeleženo nemško ime za sedanje Ponikve Payers Eben in dvakrat zabeleženi priimek Payr v Cvišlarjih (1) in Dolgi vasi (1).

Po poedinih in osamljenih priimkih Sosse (= Sachse) in Schlesinger v Kočevju je sklepati, da je prišel poedinec ali kaka družina tudi iz Saške in Šlezije, a ne tako, kot piše Obergföll,[42] ki takoj misli na večje ali manjše skupine. Ker so imeli Ortenburžani v Gornji Palatinski v Nordgauu ob Naabu več posestev, so lahko privedli koloniste tudi odondod[43]. Poleg prej označenih švabskih priimkov, končujočih se na -lin -li, -i, lahko sklepamo, da so prišli na Kočevsko kolonisti iz Švabske, tudi po tem, ker je bila žena Friderika Ortenburškega vojvodinja Marjeta von Teck, s katero je prišel na Kočevsko v Memmingenu na Švabskem rojeni pisar Zeng (Zink), sedaj Tschinkel. Priimek Schwab pa se na Kočevskem ne nahaja.

Glede Frankovske in Turinške pravi isti marljivi, a diletantski raziskovalec (Obergföll) kočevskega porekla, da je zato moglo priti največ kolonistov odondod — po priimkih se tega ne more dokazati — ker je v letih 1348.—1350. »črna smrt« še najbolj prizanesla Frankovski in Češki.[44] Vendar na Češko ni misliti, čeprav trdi to Obergföll po priimkih Petschauer, Kaps in Rabuse[45], ker njih poreklo in pravilna razlaga[46] nima nikake zveze s Češko. Priimek Tchechher (v Slovenski vasi) pa po Brezniku označa slovenskega svinjskega pastirja.

Dalje pravi Obergföll[47], da se priimek Franke še sedaj rabi kot hišno in vulgarno ime v Mahovniku in v bivši občini Stara Cerkev. Brez posebnega in zadostnega dokaza pa trdi,[48] da so se Franki in Turingi zadnji ali vsaj pozneje doselili kot ostali kolonisti. Wolsegger[49] pa pravi, da so Frankom in Turingom sledili na Kočevsko še Švabi, kar se da sklepati po Zinkovi kroniki[50]. 1574. nimamo v kočevskih naseljih nobenega priimka Frankh, pač pa enega med vinogradniki, podložnimi kočevskemu gospostvu, v Sodinji gori (Schöpfenberg — sedaj se imenuje imenovana gora Gorenjce) pri Semiču. 1574. se je nahajal tudi en »Hess« v Rajhenauu.

Da so se na sedanji kočevski jezikovni otok že pred Nemci in obenem z njimi naseljevali tudi Slovenci, smo videli iz mnogih v urbarjih se nahajajočih slovenskih rodbinskih in krajevnih imen. Iz priimkov se da, v kolikor so odločilni, sklepati, odkod so prišli.

Na Kočevsko so se naseljevali Slovenci posebno iz okoliških Ortenburških posestev, od Kostela, Ribnice, Loža in Ložkega potoka, na kar kaže priimek Laser, ki je 6krat zabeležen v Kočevskoreški dolini (3 v Kočevski Reki, 2 v Novih Lazih, eden v Borovcu; na Kostel kaže po Koštiálu nem. preimek Khos(s)ler, kakor so koč. Nemci imenovali Kostelčane (ki so bili lahko tudi Nemci iz gradu): 3 v Koč. Reki, enega v Čačiču) ter Starega trga ob Kolpi. Iz kočevskega urbarja, ki pravi, da so morale vasi Knežja Lipa, Prerigelj in Nemška Loka, ki so bile v mozeljski župniji, plačevati tretjino desetine in 12 šilingov kokošnine župniku v Poljanah,[51] vidimo, da so imenovane vasi prej spadale pod poljansko župnijo, odkoder so se vsekakor naseljevali Slovenci tudi v obrobni predel sedanjega kočevskega jezikovnega otoka — kakor vidimo po listini iz l. 1248.[52] — že v prvi polovici 13. stoletja. Pozneje pa sta sedanji župniji Nemška Loka in Spodnji Log zopet prišli do svoje

odcepitve pod starotrško župnijo.[53] Od Poljan so se naseljevali na Kočevsko tudi Uskoki, na katere spominja priimek Hullan v Preriglju, Vidasch v Knežji Lipi, 4 Agnitsch-i (2 v Nemški Loki, po eden v Gorenji Nemški Loki in Dolenji Bukovi gori). Drugi Uskoki so se zopet naseljevali v okrožju Osilnice in Kostela, od koder se jih je sporadično nekaj naselilo tudi v Goteniško-Reški dolini in drugod. Na nje spominja Markhouitsch v Osilnici, Melchoritsch v Ribjeku in Klamawu, Wukhouitsch v Bosljivi Loki, Martintetsch, Janschicz in Krulitsch v Belem potoku, Turk (Turgg) v Gotenici in Livoldu, Kristanitsch v Borovcu, morda Breiditsch (Preiditsch) po 1 v Mahovniku, Verderb Verdrengu in Rajntalu, na Hrvate priimek Khrabat (Krobat), ki se nahaja petkrat v kočevskem urbarju (po eden v Kočevju, v Kačjem potoku, v Borovcu, v Prežuljah in v Ravneh).

V koč. urbarju 6-krat zabeleženi Wogrin (3 v Preriglju), 2 v Srednji vasi, eden v Srednji Bukovi gori) kaže na priseljence z Ogrskega.[54]

Da so prišli na kočevsko tudi iz notranjskega Krasa, sklepamo iz priimkov Paternoster (2 v Kočevju), Mulcz (6 v Oneku), Trampuš[55] (2 v Črnem potoku, po eden v Mozlju in Rajntalu) in Viteschikh[56] (v Dolgi vasi), ki so tam pogostni. Priimek Gorenitz (v Rogatem hribu) in Gorenz (v Spodnjem Logu) nam priča, da so prišli na Kočevsko tudi Gorenjci. Po nekem zapisku — pravi Obergföll[57] — naj bi prišli prebivalci v Dragarski dolini iz Idrije in Bohinja. Za časa Celjskih grofov na Kočevskem (1420.—1456.) so mogli priti na Kočevsko tudi Štajerci, kar sklepamo iz priimka Steyrer, ki je v kočevskem urbarju trikrat zabeleženo (po 1 v Starološkem Griču, v Kočevju in v Pogorelcu). Na prihod iz slov. Štajerskega kaže po Brezniku tudi priimek Rabuse (3 na Hribu).

Kočevci so dejali doselivšim se Kranjcem Greyner (2 v Spodnjih Ložinah, eden v Koblarjih), enemu tudi Windisch (v Starem Logu). Nasprotno pa so Slovenci dejali dvema Nemcema na Hribu Teitschman.

Na migracije v notranjosti jezikovnega otoka po zamenjavi hub, krčenjih, dediščini, ženitvah itd. kaže poleg drugih faktov priimek Dürnpacher v Mahovniku (= priseljenec iz Dürenbacha, Suhega potoka), Anndre vom Rigl v Slovenski vasi, (očividno tudi K(h)öfler (4 v Kočarjih, 2 v Oneku) na Koblarje (Koflern), Verderber (po 1 v Knežji Lipi, v Mahovniku, v Mlaki-Bregu in v

»Moss bei Kherndorf«) na Verderb in najbrž tudi Stelczer (21 priimkov gl. str. 129) na Štalcerje.

Podani pregled priimkov nam kaže, da so Nemci iz raznih pokrajin v teku časa maloštevilne Slovence (Hrvate, Uskoke), ki so se v znatni meri naselili pred njimi in z njimi, absorbirali in tako stvorili sedanji kočevski jezikovni otok, ki se sedaj kljub krepki nemški narodni zavesti radi slabih gospodarskih pogojev in izseljevanja po številu kočevskega (nemškega) prebivalstva hitro manjša.

---

[1] To so: Zaderc, Brezovica, Spodnji Log, Spodnji Pokštajn, Nove Laze (Lapinje) in Bilpa. Takrat so bivali Kočevarji v mnogih poljanskih naseljih, ki pa ne spadajo v okvir te razprave.

[2] Znotraj mej kočevskega gospostva je bilo več naselij, kot pa jih našteje urbar, ki so prej spadala v kočevskoreški urad, a so bila takrat v gerovskem uradu, ki je prišel pod Zrinjske. Akti reformacijske komisije iz leta 1574. omenjajo v kočevskem gospostvu »Die Döerfer Geroldsan (= Gerovo), Am Graben (Vode?), Clainau (= Lug mali), Im Feichtach (= Smrečje), Bei der Pruggen (= Zamost), Unter der Stainwandt (Podstene), Weissenpach, Und am Perg«, ki jih je Jurij Turn prepustil dosmrtno grofu Krištofu, prijatelju Zrinjskih. Georg Widmer, Urkundliche Beiträge zur Geschichte des Gottscheerländchens. VII. zv. zbirke Quellen und Studien zur Kunde des Grenz- und Auslanddeutschtums. Günther Wolf Verlag zu Plauen i. B. 1932. Str. 45, 46.

[2a] V mehovskih urbarjih iz let 1603. in 1623. se omenjajo od sedanjih kočevskih naselij le Seč, Vimolj in Ašelice. Takrat sta spadala med kočevska naselja tudi Veliki Rigelj in Bušinec. Pozneje so nastale vzhodno od Črmošnjiško-Poljanske doline še koč. naselja Pleš, Pajkež, Blaževica, Laze, Travni dol.

[3] Po prof. Koštiálu je Kozsler = Mann aus Kóstel; slov. pa Kostélec, ker iz Kostéla.

[4] Nemška oznaka obrti ni merodajna za narodnost dotičnega.

[5] Po Koštiálu je Loy, Loi-e slov. priim. od sanctus Eulogius, a tudi st. Eligius, sv. Loj.

[6] Po dr. A. Brezniku je T(h)alian = Doljan. Kočevar pravi Italijanu Taljenar. Hans Tschinkel, Grammatik der Gottscheer Mundart. Halle 1908. Str. 226.

[7] Tschinkel, o. c. p. 113, 154, piše, da je koč. glibe = slov. gliva (Pilz).

[8] Zekhel, pozneje Zekhol je po Koštiálu sl. priimek Sekol.

[9] Po Koštiálu je Zose, Zosche = sl. čoša = zanikrna ženska.

[10] Jaukh = jug. Tschinkel o. c. p. 195.

[11] Obergföll v Beiträge zur Geschichte und Landeskunde von Gottschee, Gottschee 1920. II. Str. 29.

[12] J. Obergföll o. c. p. 29.

[13] I. Koštiál, O naših priimkih. Mladika VIII. 1927. Str. 114.

[14] Das Urbarium der Herrschaft Gottschee vom Jahre 1574. von Prof. Peter Wolsegger. Mitth. des Musealvereines für Krain. 4 l. Laibach 1891. Str. 37.

[15] Navedene slovenske besede v kočevskem dialektu so vzete iz knjige: Karl Julius Schröer, Wörterbuch der Mundart von Gottschee. Wien 1870. V svoji (že cit.) kočevski slovnici navaja Tschinkel poleg navedenih slovenskih besed **še sledeče: ligolə poleg ligodə = živ. ležišče na paši, str. 41, łomoarə, romoarə, str 42, omoare, str. 190, 226, kupits, sicer pupits = popec, -ek, str. 42, 216, khortatšə, str. 43, 134, 167, norrə = norec, str. 51, 137, žipplitsə = župnica str. 59, košarə, str. 60,**

131, 152, 167, łai = le, str. 88, penə, str. 101, 182, pesə, str. 101, 182, babə, str. 105, pikkə, str. 101, 153, pukkn, str. 105, broaidə, str. 105, 198, bautla, str. 105, iz hrv. niš = nič, str. 96, bearl, beargl in biərgl, str. 105, 182, bərkhe, str. 105, bulə, str. 105, blunk, str. 105, 158, toarbə, str. 106, 191, šivə, str. 108, 130, žipplinkh = župnik, str. 107, glibə, str. 113, 154, tropinə, str. 120, tswivar = cibora, str. 108, škupə, str. 130, 191, behl (= bel namizni prt), str. 116, 58, 147, 174, Khərbot, str. 113, 160, diətəlain (detelja), str. 120, 183, pisə, str. 130, łesə, str. 130, 182, kosiər, str. 130, 152, pisat (pisan) str. 101, 130, lisat in liskat, str. 130, šartl (je pon. izp.), str. 130, brantə, str. 105, 171, brinovits, str. 105, berttsl (= brcati), str. 105, bukn, str. 105, 195, vərššn, str. 115, hottsl (hoditi), str, 119, 142, tərkkn, str. 120, tessn, (tesati), str. 120, 182, tūl (= tuliti), str. 120, druəžn (dražiti), str. 120, 166, škərppm (škripati), str. 130, škilən, str. 130, žmikn, str. 130, žul (žuliti), str. 130, kriəsn, str. 130, 152, gazn, str. 131, 167, pomazign (pomagati), str. 131, buškn, str. 131, tsurl (curljati), str. 132, tsappain (capati), str. 132, tšreapm, str. 132, tšittšn, str. 132, tšaχχn (čohniti), str. 132. tšikn, str. 132, 183, tšoššn, str. 133, tšeažl in teažl (deževati), str. 133, 142, pottšn, str. 134, pərttšain (od prč), str. 134, tərttšn, str. 134, tərttšəlat in tərttšat, str. 134, trček, str. 134, tuttšn in nutšn, str. 135, łulən, str. 140, klettšn, str. 141, gərzl (gristi), str. 142, gərzn in gruzn (gristi), str. 131, bižn (božati), str. 131, tsbirl in tsbil (cviliti), str. 131, tšmoakn, str. 132, tšokkn, str. 133, kərttšn, str. 134, blakn, str. 141, tužl (tolči), str. 142, rovl (rjuti), str. 143, muttl (in žuttl) (= muditi), str. 144, khluətn (klatiti), str. 151, 166, kappl (=kapljati), str. 152, kleštərn (klestiti), str. 152, klintsn, str. 152, goadərn (godrnjati), str. 154, gumatsn (gomazeti), str. 154, tsokhl, str. 155, krakn, str. 157, kərluts (krlužiti), str. 158, kuədərn = kaditi, str. 152, gulən str, 154, 195, kinkn, str. 156, kərkatsn (krkati), str. 157, 218, jaižn (južinati), str. 197. fərkkatsn (frkati), str. 216, kubatsn (kobacati), str. 191, mərkkatsn, str. 218, kausn ži (=kavsati se) str. 196, hrv. kessə (kesa), str. 131, 152, 182, tsižžəłə (cizara, beli grah), str. 132, tšuttarə, str 132, tšuk, str. 132, tšop, str. 133, tšərk, str. 133, gərtš (grča), str. 134, grutšə, str. 134, 195, prajə (preja), str. 137, 188, łekə, str. 140, 153, 182, łeakhə (leha), str. 140, 160, 182. łop (pač lopov), str. 103, prask str. 131. kluzə, str. 131, mošéttar, str. 131, maškar, str. 131, puzə (puža), str. 131, tsəpin, 132, tšoaro, str. 132, tšreapə (črep), str. 132, 182, tšoijə (šoja), str. 132, 202, tšo (čo), str. 132, tšadl in tšarl (čadel), str. 132, tšoš, str. 133, tšik (čik), str. 133, tšoake, tšokke, str. 133, (= čok, tepec), tšibo in tšibərle (čiba), str. 133, tšukl in tšukko (od sl. čuka, pozov za kure), str. 133, nunnə, str. 136, 194, mərrə in murə (= murva), str. 138, 190, kulo, kulin (= kuzlja), str. 141, 152, bozł (= vozelj), str. 142, kərtatšə, str. 134, 151, tšuri (= menstruacija, pač od cureti), str. 132, kurle (kurelj), str. 142, pikkłe (pika), str. 143, pobannitsə, sicer pobołłitsə (= povalnica), str. 145, gjauuon, sicer jałłon (ime za vola), str. 145, 182, khugə, str. 148, 151, (kukkə = kukavica, str. 151, 237), paukə, na jugu pólkhə (polkne), str. 149, kräl (igra s kamenčki), str. 152, 226, koššə (= košeč), str. 152, kottl (kot), str. 152, kobiələ, str. 152, kreavł (krevlja), str. 152, krivl, str. 152, kailə (kıla), str. 152, gradinə (graden), str. 154, khrian (hren), str. 160, 183, khodnikh, str. 160, pəguənə, pitiguənə (podgana), str. 166, pankə (opanka), str. 167, tep, str. 173, khneažə (kneža), str. 151, 183, klukə, klike (kljuka), str. 152, koatšə (koča), str. 152, 191, koš, str. 152, kukailə, str. 152, 191, kuže, str. 152, krtitsə, str. 152, pikkat, str. 153, rogat, str. 155, teppat, str. 173, krettšat, str. 155, tšoššat, str. 133, kreavłat str. 183, tutl in tutat, str. 218, gərbə, str. 154, goadło (godlja), str. 154, rokkl (rogelj), str. 155, khaišə (hiša pon. izpos.), str. 160, khərluppə (češ. chalupa), str. 160, 216, dromuər (omara), str. 166, pekh (pek), str. 173, praskə (sekira), str. 178, preasłitsə, str. 183, kriəs, str. 183, roažə, str. 191, tšurə (sora), str. 191, tearble (torbica), str. 194, puttə (puta), str. 194, jaukh (= jug), str. 195, anitsn (ojnice), str. 198, paitse, str. 202, triəbaidə (otrobi), str. 207, pərdintsłe (martinček). str. 206, srakə, sraklitsə, str. 216, piətitsə (petica), str. 216, škərlipitsə (= škripec), str. 216, khərbattłə (kravata), str. 225, purmon, str. 243, rudər (ruda), str. 195, urə, str. 196, gugits, str. 216, tšərkits, sir. 216, joppitsə, str. 216, kobiəłitsə, str. 216, voχχitsə (potica) str. 216, piso in łisko (imena krav), str. 220, belo, str. 105, muttsə, str. 220, tekkl (nihalo, od teči), str. 237, łukkhar (pokrov), str. 197, tuzn, str. 120, 131, 191, gərbə, str. 106, potš (= pok), str. 134, tobakh, str. 166, štərttsl, str. 118, Pellar (= Poljanec), str. 193, pikkapire (pika), str. 225, dalje mnoga krstna in krajevna imena ter po slovenskem vplivu mnoge nemške besede in tujke, kot krampə, str. 102, massa. str. 131, 167, mošt str. 130, 188, preššn, str. 130,

škornittsł (ital. scarnuzzo) str. 129, škrits, str. 130, pop (Pappe = klej), str. 166, 103, kos(s)arə (kosarna), str. 60, 136, 152, 171, šekkat, str. 157 itd.

[16] Karl Julius Schröer o. c. p. 22—24.

[17] J. Obergföll, o. c. p. 27, 28, Plesche-ta ne navaja med slovenskimi priimki. Persche-ta, Petsche-ta, Chrise-ta, Mische-ta, Gerle-ta, Golcze-ta itd. sploh vse priimke, končujoče se na -e ima Obergföll, o. c. p. 32. — čisto zgrešeno — za nem. priimke, trdeč, da so taki priimki srednje- ali nižjenem. izvora.

[18] Iz Schwarsching-a razlaga Obergföll, o. c. 1919. p. 4, napačno Zbašnika, Schröer, o. c. p. 207. Schwarschniga in Breznik Svršnika in Završnika.

[19] Priimek Schgedl ima za slov. prof. Koštiál.

[20] Schelaun je po Brezniku Željan, Željko, Žele in ne Nemec. Rabuse-ji so po Brezniku Slovenci — Štajerci — in ne prišleci iz Češkega od reke Radbuse, kot trdi Obergföll, o. c. 1919, str. 20.

[21] Jovan Cvijić pravi, da so priimki izvestnih družin, ki so sedaj slovenske, kot Turek, Mustafa itd. dobili ali ujeti muslimani srbskega jezika, ali pravoslavni Srbi iz Bosne, pri katerih je bil v dobi uskoških migracij običaj dajati turška imena. J. Cvijić, Metanastazička kretanja, njihovi uzroci i posledice. Srp. Etn. Zbornik. Knjiga XXIV. Beograd 1922. Str. 81. Po Brezniku je Turkh, ozir. Turgg, ki ga ima Obergföll, o. c. 1919, str. 16, 19, za Turinga, slov. Turek, ki je dobil tako ime po svoji divjosti.

[22] K. I. Schröer o. c. p. 17.

[23] Dr. Adolf Hauffen, Die deutsche Sprachinsel Gottschee. Graz 1895. Str. 13, 27, 29, 33.

[24] Josef Obergföll o. c. 1920, p. 30—34, 38.

[25] Dr. Theodor Elze, Die Abstammung der Gottschewer. Mitth. des Musealvereines für Krain 1900. XXX. Str. 96, 107, 113, 115, 119, 121, 131.

[26] J. V. Valvasor, Die Ehre des Herzogtums Krain. Laybach. 1689. XI. 194.

[27] Peter Wolsegger, Zur Geschichte von Gottschee. DKfK. Laibach. 1892. Str. 7.

[28] Dr. Th. Elze l. c. p. 96—98.

[29] Elze l. c. p. 97—101, 115.

[30] Elze l. c. p. 122.

[31] Josef Obergföll, Über die Herkunft der Gottscheer. DKfK. 1888. Str. 19, 20.

[32] Elze l. c. p. 113, 122, 123.

[33] J. Obergföll o. c. 1919. Str. 21; o. c. 1920. Str. 30, 38.

[34] J. Obergföll o. c. 1919. Str. 21; 1920. Str. 32.

[35] Dr. Th. Elze l. c. p. 123, 124.

[36] Dr. Th. Elze l. c. p. 125.

[37] P. Jonke v »Jubiläums-Festbuch-u der Gottscheer 600-Jahrfeier«. 1930. Str. 40. Isti v Gottscheer Kalender 1931. Str. 132.

[38] Obergföll o. c. 1919. Str. 21; 1920. Str. 30, 38.

[39] Priimki Thaler, Lobisser in Bachmaier se 1574. na Kočevskem niso nahajali.

[40] Viktor Steska, Kočevje. Dom in Svet. IX. 1896. Str. 119.

[41] J. Obergföll o. c. 1919. Str. 12, 13.

[42] J. Obergföll o. c. 1919. Str. 21;1920. Str. 34.

[43] J. Obergföll o. c. 1919. Str. 13.

[44] J. Obergföll o. c. 1919. Str. 17.

[45] J. Obergföll o. c. 1919. Str. 20; 1920. Str. 66.

[46] Petschauer = mož iz Petschau-a. Po Brezniku spominja ta priimek na Koroško, kjer so tudi taki priimki. Kaps je po Brezniku od kapus, a slov. Rabuse kaže na Štajersko, kjer je dosti takih priimkov.

[47] J. Obergföll o. c. 1920. Str. 33.

[48] J. Obergföll v časopisu »Gottscheer Bote«. IV. 1907. Štev. 8.

[49] Peter Wolsegger, Zur Geschichte von Gottschee. Deutscher Kalender für Krain. Laibach 1892. Str. 8.

[50] Iz knjige Dr. Hugo Grothe, Die Deutsche Sprachinsel Gottschee in Slowenien. 40/41 zv. zbirke Deutschtum und Ausland. Münster in Westfalen 1931. Str. 213. Nr. 3. Chronik des Burkard Zink 1368—1468. (Iz Die Chroniken der deutschen Städte. V. Band. Leipzig 1866.) »Als man zalt 1407 jâr, dô was ich ain jüngling, bai ailf jâren schied ich auß von Memingen, von vater und von allen meinen fremden und gieng mit einem schueler, ich was auch ein schueler und was bei 4 jârn in die schuel gangen, und giengen alsô mit ainander in Krainland gen windischen landen in ainen markt haist Reisnitz — leit in Krainland hinter Lôbach 6 meil gegen Kroatien. in dem Land belib ich 7 jâr und gieng dâ gen schuel. Dann mein vater hett ainen leiplichen brueder, der was pfarrer in ainem dorf, genant an der Riegg, das ist ain grôß schön dorf und gehören wol fünf ander dörfer darzu, die haißen: Göttenitz, Pausenprunnen etc. Da was derselb mein herr bei 30 jâren pfarrer gewesen und was mit grâff Fridrichs weib von Ortenpug in das land hinein kommen, die hett in zu priester gemacht, dann er was ir schreiber gewesen; sie was eine von Tegg (= Margareta). Derselb mein herr, meins vatern brueder, der ließ mich gen schuel gân in die Reisnitz und dinget mich in die kost zu ainem biderben man, genannt Hans Schwab, der was graff Friedrichs paumaister zu Ortenpurg und pawet auf dasselb mal das nider haus zu Ortenpurg hie niden an dem perg.«

[51] Das Urbarium der Herrschaft Gottschee vom Jahre 1574 von Prof. Peter Wolsegger. Mitth. des Musealvereines für Krain. 4 l. Laibach 1891. Str. 22.

[52] Franz Schumi, Urkunden u. Regestenbuch des Herzogtums Krain, II. zv. Str. 120.

[53] Nemška Loka se je odcepila iz starotrške župnije najprej kot kaplanija 1828 in kot župnija 1854. (Erker v »Jubiläums-Festbuch der Gottscheer 600-Jahrfeier. Gottschee 1930. Str. 61.) Nemška Loka, ki spada sedaj pod kočevski dekanat, je v času, ko je bila pod goriško nadškofijo (1752—1787), spadala kot beneficij pod novomeški arhidiakonat in po odpravi arhidiakonata precej časa pod metliški (sedaj semiški) dekanat (Hitzinger, Die kirchliche Eintheilung Krain's seit der ersten Einführung des Christ. bis zur Gegenwart v Klunovem »Archiv f. d. Landesgeschichte d. Herzogtums Krain«. II. in III. zv. Str. 108, 117). Ker omenja kočevski urbar, da so takrat (1574) omenjene tri vasi spadale pod mozeljsko župnijo, plačujoč tretjino desetine poljanskemu župniku, je prišlo očividno prebivalstvo v imenovanem okolišu najbrž že ob ustanovitvi mozeljske župnije v letu 1509. za precejšnjo dobo (najbrž do leta 1623., ko je baron Janez Jakob Kizel kočevskemu gospostvu prikupil tudi poljansko gospostvo (Valvasor XI., str. 450) pod mozeljsko župnijo. Za časa Valvasorja je bil imenovani sektor prav do svoje odcepitve in osamosvojitve v spodnjeloško in nemškološko župnijo spet v starotrški župniji.

[54] I. Koštiál, O naših priimkih. Mladika VIII. 1927. Str. 275.

[55] Trampušev je desti pri Divači, na kar me je opozoril Ivan Koštiál.

[56] Viteschikh je po Brezniku Vitežek, Biteżnik. Bil je oskrbnik.

[57] J. Obergföll, Beiträge zur Geschichte und Landeskunde von Gottschee. Gottschee 1919. Str. 12. Kje je našel zapisek, ne citira.

Résumé.

Les noms de famille, qui se trouvent dans le cadastre de 1574, de Kočevje, comprenant 136 villages (ou plutôt 138, parce que, à deux reprises, Verderb-Verdreng et Mlaka-Breg sont nommés comme un village), ainsi que dans le cadastre de 1576, de Poljane, d' où 6 villages seulement sont pris en considération,

nous font voir la composition mixte de la population de Kočevje. L'étude des noms de famille comprend donc 142 (144) villages dont, cependant, avec Bilpo qui est, aujourd'hui slovène, 131 (133) seulement se trouvaient sur le territoire linguistique actuel de Kočevje. Comme bon nombre de familles, mentionnées dans les deux cadastres, ne sont citées qu'avec leur nom de baptême ou avec celui du père, ce qui rend souvent impossible la constatation de l'origine, l'étude, en général, ne prend en considération que les noms de famille.

La revue des noms de famille nous donne les résultats suivants (notés sur la carte): 8 villages étaient tout-à-fait slovènes, 13 villages avaient une majorité slovène, 11 villages étaient moitié slovenès moitié allemands, 76 villager avaient une majorité allemande, et 34 villages étaient tout-à-fait allemands. Dans 52 villages de Kočevje et de Poljane, nous avons encore 115 familles, citées seulement avec le nom de baptême. D'après les noms de famille slovènes et allemands, nous voyons que, à l'intérieur du territoire de Kočevje, beaucoup de villages ont été fondés par les Allemands ensemble avec les Slovènes, quoique ces derniers fussent peu nombreux. A cause de leur minorité et du croisement, les Slovènes ont bientôt perdu leurs qualités caractéristiques, la langue et la direction économique. Mais ils ont laissé des traces dans le dialecte de Kočevje (par beaucoup de mots slovènes et par la manière de prononcer et de modifier les mots allemands), ainsi que dans les chansons populaires, dans les costumes, dans les usages, etc. Les noms de famille nous revèlent encore que les colons, et allemands et slovênes, sont venus de régions différentes. Les Allemands sont venus de la Haute-Carinthie du Tyrol oriental, et de plusieurs régions de l'Allemagne centrale et méridionale, les Slovènes, en grande majorité, des environs, mais aussi de la Haute-Carniole, du Littoral, de la Styrie, et même de la Hongrie (Wogrin). Il y avait même quelques colons croates et serbes (Uskoki).

Des noms de famille comme Dürnpacher, à Mahovnik, colon venu de Dürenbach (Suhi potok), Anndre vom Rigl, à Slovenska vas, etc., prouvent que des migrations avaient lieu dans l'intérieur du territoire linguistique de Kočevje.

Dans les 142 villages étudiés, il y avait en tout 1683 noms de famille, répartis comme suit: 1187 noms de famille allemands ou 70'50%, 380 noms de famille slovènes ou 22'57%, un nom de famille italien (Regoli à Bosljiva Loka) ou 0'0594%; et 115 familles ou 6'83% ne sont citées qu' avec le nom de baptême. Les noms de famille allemands et slovènes du territoire étudié (1568), sans les 115 familles mentionnées et sans Regoli, montrent la relation 75'6110% (allemands): 24'2060% (slovènes). Et sur le territoire linguistique de Kočevje proprement dit, nous avons, avec Bilpa, et sans les familles mentionnées, 1527 noms de famille dont 1175 allemands ou 76'84% et 352 slovènes ou 23'02%.

Après l'assimilation des Slovènes et des Uskoki de la part des Allemands, le territoire linguistique actuel de Kočevje s'est formé qui, cependant, diminue rapidement à cause des mauvaises conditions économiques et de l'émigration de la population allemande.
